Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk
donderdag 27 juni 2013

(met ingang van 23 februari 2012 stelt de raad de notulen niet meer vast maar de Besluitenlijst van de raad)

Aanwezig: De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J. Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (groep Koppes), P. Kranendonk. (SGP), A. Los (groep Koppes), J. Louter (ChristenUnie), mevrouw E. Mans-Los (groep Koppes), de heren P.W.J. Meij (CDA), A.C. van Nes (Groep Koppes), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van Nes-de Man (groep Koppes), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), W.P. Onderdelinden (CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren B.A. Ros (D66/GroenLinks), A.W. van Santvliet (PvdA), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en A. Stout (LR)
De wethouders: H. Dokter, H.C.M. van Houcke, A. den Ouden, P. van der Sluijs

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, raadsleden, gasten en luisteraars via internet. Welkom bij de raadsvergadering. We zijn voltallig, er zijn geen afmeldingen.
Ik vraag uw aandacht voor de nazending van 27 juni en de beantwoording van het ondernemersplatform.

Aan de agenda is toegevoegd onder punt 3: beantwoording van de brief van het ondernemersplatform. Die is u nagezonden. Met het presidium is overleg geweest of het, gezien de laatste ontwikkelingen, nog wenselijk is de Metropoolregio nu te behandelen. Het presidium adviseert om dit punt na de zomervakantie aan de orde te stellen.
De agenda is hiermee vastgesteld.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: De heer G. van Nes van Leefbaar Ridderkerk krijgt hiervoor het woord.

De heer Van Nes: Dank u wel, voorzitter.
In de raadsvergadering van maart 2012 heb ik tijdens het vragenuur de onoverzichtelijke en hierdoor gevaarlijke verkeerssituatie op het kruispunt omgeving Milieustraat en Crezeepolder, hoek Noordeinde geschetst. Daarbij heb ik een aantal vragen gesteld. Wethouder Den Ouden heeft de vragen beantwoord en is zelf bij het bewuste kruispunt gaan kijken. Vervolgens heeft de wethouder contact gehad met de wegbeheerder, het Waterschap. Het Waterschap heeft uiteindelijk besloten de huidige verkeerssituatie te handhaven. Er zouden wel extra markering en bebording worden aangebracht en de bermen zullen regelmatig gemaaid worden om het zicht zo goed mogelijk te maken voor de fietsers.

Recent kregen wij een brief van een bestuurder van een auto. In de brief geeft hij aan dat hij op vrijdag 25 mei op het kruispunt Crezeepolder-hoek Noordeinde met zijn auto een fietser/wielrenner had aangereden. Gelukkig maakt de aangereden man het goed na behandeling in het ziekenhuis. Dit incident geeft aan dat de onveilige situatie, ondanks de maatregelen die het Waterschap heeft getroffen, niet is weggenomen.

Mijn vraag is dan ook of u nogmaals – nu er een fietser in het ziekenhuis is beland – deze situatie met het Waterschap zult opnemen of moeten we eerst afwachten tot zich ernstigere situaties voordoen?

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop niet dat zich nog ernstigere situaties voordoen. Ik herinner mij uiteraard uw vragen en mijn antwoorden van vorig jaar nog goed. Uw vragen werden vergezeld van een aantal foto's. Ik ben er ook gaan kijken.
U weet dat er overleg met het Waterschap is geweest. Uiteindelijk bleef het zoals het was. Ik beloof u opnieuw met het Waterschap te gaan praten, naar aanleiding van dit incident. Wellicht kan er een wijziging in de voorrangssituatie komen.

De heer Van Nes: Dank u wel. Ik ben om 17.30 uur vandaag nog even naar het bewuste kruispunt gegaan, omdat ik de indruk kreeg dat het Waterschap had aangegeven dat er extra blokmarkeringen en borden zouden worden aangebracht. Ik heb er een foto gemaakt en de situatie is nog precies hetzelfde als in november 2011. De blokmarkering is niet te zien. Misschien is er stoepkrijt gebruikt? De bebording kan eenvoudig zijn: "let op fietsers". Als we dat samen kunnen sponsoren, doe ik dat. Zo veel kost dat niet.

Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Dat is niet het geval. De wethouder.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, de heer Van Nes en ik zijn het eens.

De voorzitter: Dat is mooi, dat zie ik graag.

3. Beantwoording brief ondernemersplatform

De voorzitter: Dit agendapunt is voor debat. Wij hebben 40 minuten afgesproken. Dat betekent voor elke fractie in eerste termijn maximaal drie minuten. De heer Onderdelinden, CDA.

De heer Onderdelinden: Dank u wel, voorzitter. U klinkt nogal opgewekt, maar dit is geen opgewekt punt, wat ons betreft. Dat bleek ook wel uit de commissievergadering.
Voor ons is het vertrekpunt de raadsvergadering van oktober en wat we daarin hebben besproken en vastgelegd. Toen zijn de kaders vastgesteld. Daar is niet naar gehandeld, zoals we allemaal weten. Het college kan nu bevroeden wat dat betekent voor de raad die zichzelf serieus neemt. Als het college de raad niet serieus neemt en een eigen weg gaat, betekent dat nogal wat. Dat is het schofferen van de raad. Dat is nogal wat. Zeker op het moment dat u terecht spreekt over communicatie en participatie. Woorden die u hebt gebruikt en wij van

harte onderschrijven. Die zijn elke dag in dit huis van toepassing. U hebt als het gaat om WSW-beleid gemaakt op Drechtwerk. Daar hebben we het vorige keer in de zijlijn over gehad. Dit alles overziende, moeten wij nu vaststellen dat gebeurd is wat er gebeurd is. De relatie met het ondernemersplatform is niet goed. De wethouder heeft dat denk ik ook wel bevestigd, ook buiten de vergadering. Ik denk dat het goed is om te horen of het college dat ook vindt. Dat er gewetensvragen aan de orde zijn, moeten zijn. Door het platform wordt ervaren dat het niet goed gaat zoals het nu gaat. Los van de individuele contacten, waar de wethouder over sprak. Die zijn goed. Dat geloof ik ook. Ik mag dat hopen.
Dit alles overziende willen wij een mondelinge motie van treurnis uitspreken.
Wij hebben erover nagedacht. We doen dit niet zomaar, maar wij vinden het nogal wat als de raad zonder overleg wordt gepasseerd en genegeerd. Dat zou de raad niet moeten accepteren.
Een vaderlijke tip: als het college afwijkt van een uitspraak, moet met elkaar overlegd worden. Kom dan even bij elkaar. In welk verband dan ook. Als presidium of als raad. Leg even uit hoe het zit. Dan kunt u een andere weg inslaan en hoeft u al deze commotie niet op uw nek te halen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Los, groep Koppes.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter.
Uit een brief aan de raad blijkt dat een aantal Ridderkerkse ondernemers niet blij is met de wijze waarop het college met hen omgaat. Ik kan me dat goed voorstellen.
Het zijn moeilijke tijden voor bijna alle ondernemers. Een daadwerkelijk steuntje in de rug van de overheid is dan zeer welkom. Een praatje zonder agenda of een haringfeestje is best gezellig, maar daar kom je niet verder mee.
Een keuze voor een aanbesteding die indruist tegen de wens van de raad is dan ook niet bepaald versterkend voor het beeld van een college met hart voor de ondernemers.

Het college heeft een brief opgesteld om tekst en uitleg te geven. De brief wordt pas verstuurd na akkoord van de raad. Voorzitter, wat onze fractie betreft, is de brief niet akkoord.
Uit niets blijkt dat het college zich ook maar iets aantrekt van het ongenoegen dat bij de ondernemers en de raad is ontstaan.
Uit niets blijkt dat er ook maar enige vorm van spijt bestaat over de gemaakte keuze.
Sterker nog: er wordt geattendeerd op het feit dat de raad hierin geen rol speelt.
Uit niets blijkt dat er enige vorm van communicatie is geweest over de afwijkende keuze. Noch naar de raad, noch naar de ondernemers. Wel wil het college een praatje gaan maken met de ondernemers. Maar, voorzitter: zij zitten niet op praatjes te wachten, maar op daden!
Die daden blijven uit. Sterker nog, de daden die er zijn, zoals het voornemen om betaald parkeren in te voeren, brengen de ondernemers nog verder in de problemen. Kortom, voorzitter, het zou passen als het college een wat minder hoge toon aanslaat en op zijn minst spijt betuigt en tracht de schade te beperken.
Met een college dat beschikt over enige vorm van empathisch vermogen, zou het nooit zo ver zijn gekomen. Maar, voorzitter, dat heb je of dat heb je niet.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ipskamp, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ipskamp: Dank u wel, voorzitter.

De beantwoordingsbrief aan het ondernemersplatform onder andere over de procedure betreffende de aanbesteding schoonmaak gemeentehuis geeft antwoorden op de door het ondernemersplatform geformuleerde vragen. De doelstelling, waar in de beantwoordingsbrief naar wordt verwezen, is duidelijk, daarover geen misverstand.

De uiteenzetting over de keuze voor aanbesteding met gunning voorbehouden aan WSW-bedrijven, is ook duidelijk. Maar een vraag die daarbij nog open blijft, is of er met social return on investment een hoger percentage dan 20% in te vullen is door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Want dat was de doelstelling die de wethouder voor ogen had. En zo ja, kan dan de vraag: was de keuze voor een Ridderkerkse onderneming dan gegarandeerd, met een volmondig ja worden beantwoord?
Dat is dus niet zo. Maar Ridderkerkse ondernemingen hadden wel de kans gekregen om een aanbieding uit te brengen, daarbij wel gezegd hebbende dat een aanbesteding nimmer een garantie kan en mag bieden aan welke onderneming dan ook.
Duidelijk wordt aangegeven dat de gemeenteraad formeel geen zeggenschap heeft over het invullen van de bedrijfsvoering. Dus ook niet over de aanbesteding van het schoonmaakwerk. Wij vinden het belangrijk dat hier duidelijkheid over bestaat.

De toezegging dat de communicatie over aanbesteding wordt uitgebreid door hiervoor gebruik te maken van de gemeentelijke website, komt tegemoet aan wat wij op 4 oktober jl. al hebben verwoord. Zorg ervoor dat Ridderkerkse ondernemers mee kunnen blijven doen bij het uitvoeren van werkzaamheden welke de gemeente in opdracht geeft.

De raadsvergadering van 4 oktober 2012, waarin het voorstel om Ridderkerkse WSW‘ers de schoonmaakwerkzaamheden in het gemeentehuis te laten uit voeren, was een raadsvergadering met veel emoties.
Nu wordt er over hetzelfde onderwerp van toen gesproken en de gevolgde stappen daarna in relatie tot het ondernemersplatform. Wij zullen daarover (hopelijk zonder emotie) een uitspraak moeten doen.

Tot slot, voorzitter: het vertrouwen van het ondernemersplatform in de gemeente heeft een fikse deuk opgelopen. Dit dient in ieder geval op korte termijn te worden hersteld, de beantwoordingsbrief is daar duidelijk over. Wij gaan ervan uit dat de aangekondigde acties zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boertje, VVD.

De heer Boertje: Dank u wel, voorzitter.
De VVD heeft in de commissie voorgesteld ruim tijd te besteden aan het agendapunt over de brief van het college aan het ondernemersplatform. Het onderwerp is daarvoor te belangrijk. Het gaat eigenlijk al niet meer over de brief, maar over de wijze waarop het vorige en huidige college omgaan met onze ondernemers en de raad.
Wethouder Dokter zegt in woord alles te doen voor onze ondernemers. In daad blijft hij helaas achter.
Daarnaast wordt een uitspraak van de raad, zonder fatsoenlijk overleg, terzijde geschoven. Dat mag best onbehoorlijk worden genoemd. De heer Onderdelinden noemt het schofferen. Ik heb het woord in gedachten gehad, maar noem het liever onbehoorlijk.

Over de conceptbrief naar het ondernemersplatform zijn wij kort. Deze kan onder geen beding worden verzonden. De VVD houdt vast aan optie 1. De wethouder gaf in de commissie aan dat hij opteert voor WSW-bedrijven: om die voorrang te geven. De wethouder noemt dat sociaal. Dat is natuurlijk richting de WSW-bedrijven ook zo, maar hoe sociaal is het eigenlijk als we de bedoeling van de Participatiewet erop naslaan? Juist de mix van SW'ers en reguliere medewerkers zorgt voor het predicaat sociaal. In het bijzonder voor SW'ers die juist door deel te nemen aan het reguliere arbeidsproces, veel meer kansen hebben op regulier werk en vervolgens ook kunnen doorstromen naar regulier werk. Dat kan allemaal als we opteren voor optie 1.
Een kader dat we hebben meegegeven is dat een particuliere ondernemer een opdracht wordt gegund en men het gemeentehuis laat schoonmaken door mensen van wie een deel een SW-indicatie heeft.

Voorzitter, op deze wijze kan de wethouder zijn meest sociale gezicht laten zien en volledig tegemoetkomen aan het gevoelen van de raad.
De meerderheid van de raad heeft op 4 oktober 2012 in heldere bewoording laten weten tegen het toen voorliggende raadsvoorstel te zijn. De ChristenUnie zei op 4 oktober bijna hetzelfde als de VVD en ook D66/GroenLinks gaf aan dat er een gelijk speelveld moet zijn voor iedere ondernemer en besloot om die reden tegen het voorstel te stemmen.
Vervolgens gaf de PvdA aan dat zowel de huidige medewerkers als ook de SW'ers tot kwetsbare groepen behoren en de PvdA gaf duidelijk mee dat er geen sprake mocht zijn van verdringing. Verdringing is het ontslaan van de ene groep om een andere aan het werk te krijgen.

Voorzitter, als wij ervan uit mogen gaan dat noch de ChristenUnie noch D66/GroenLinks de verstikkende strop van de coalitie te strak om de nek voelt zitten, is er nog steeds een meerderheid die kiest voor de enige eerlijke weg: de eerste optie, en daar nadere voorwaarden aan te stellen. Zo krijgt iedere ondernemer een gelijke kans. Ook een lokale. En zo kunnen ook medewerkers met een SW-indicatie zicht houden op een mooie baan.

Voorzitter, de brief kan op de voorliggende wijze niet worden verstuurd. Hoe dan wel? Door in de brief optie 1 op te nemen. Deze komt het meest tegemoet aan de opdracht die de raad heeft meegegeven. En door de brief aan te passen op een zodanige wijze dat invulling wordt gegeven aan de kaders die de raad heeft benoemd in de vergadering van 4 oktober 2012.
De VVD verwacht dat een meerderheid van de raad instemt met het hiervoor vermelde.

Voorzitter, ik vraag de wethouder om dit tot zich te nemen en ernaar te handelen.

De mondelinge motie van het CDA laten wij nog even onbeantwoord, omdat wij wachten op de reactie van de wethouder.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter.
Zoals u weet, maakt de SGP zich al jaren sterk voor de belangen van de Ridderkerkse WSW'ers. Een bijzonder kwetsbare groep in onze samenleving waarvan de positie er de laatste jaren niet beter op is geworden.
Daarnaast heeft de SGP bijzonder veel waardering voor de Ridderkerkse ondernemers, die de motor vormen van onze lokale economie.

Vandaag ligt een dossier voor waarop die twee belangen lijken te botsen. Het college heeft ervoor gekozen de aanbesteding van de schoonmaak gemeentelijke gebouwen voor te behouden aan WSW-bedrijven. Hiermee wordt een aanzienlijk aantal mensen met een WSW-indicatie richting de arbeidsmarkt geholpen, maar raakt een Ridderkerkse schoonmaakondernemer een opdracht kwijt. Een bijzonder lastige afweging, hoewel bij normale aanbesteding behoud voor de Ridderkerkse ondernemer niet gegarandeerd was. Zeker is wel dat bij een normale aanbesteding de inzet van WSW'ers aanzienlijk lager zou zijn geweest.

Uit de brief van 14 mei van het ondernemersplatform blijkt dat het vertrouwen van het ondernemersplatform in de gemeente, het college en de wethouder Economie in het bijzonder schade heeft opgelopen, en dat betreuren wij zeer. Uit het mailbericht van 20 juni is inmiddels duidelijk geworden dat de conceptbrief vooralsnog niet bijdraagt aan het herstel van het vertrouwen. Het terugdraaien van het beleid waar om wordt gevraagd, en waarmee naar ik aanneem wordt bedoeld het terugdraaien van de aanbesteding, kan natuurlijk ook niet. Daarmee lijkt een vrij onmogelijke situatie te zijn ontstaan, die volgens ons niet meer wordt opgelost door het schrijven van brieven en e-mails over en weer. De oplossing hiervoor ligt wat de SGP betreft dan ook in het gezamenlijke overleg tussen ondernemersplatform, de wethouder Participatie en de wethouder Economie, dat gepland staat voor 4 juli aanstaande. We roepen de wethouders ertoe op er binnen de mogelijkheden alles aan te doen wat mogelijk is om het vertrouwen te herstellen.
We wensen alle deelnemers aan dit overleg veel wijsheid toe en worden graag zo snel als mogelijk geïnformeerd over de resultaten daarvan.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Louter, ChristenUnie.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter.
De gang van zaken rond de aanbesteding van het schoonmaakonderhoud gemeentelijke objecten komt niet in aanmerking voor de schoonheidsprijs.
In oktober 2012 werd het college door de raad met een duidelijke huiswerkopdracht teruggestuurd. Het collegevoorstel om deze schoonmaaktaak niet aan te besteden maar direct toe te kennen aan SW-bedrijf Drechtwerk werd door een grote meerderheid van de raad niet overgenomen. De raadsmeerderheid was voorstander van het idee om een kans te geven aan de lokale bedrijven. Hierop nam het college het voorstel terug.
In december jl. heeft het college besloten het oude collegevoorstel min of meer te gaan uitvoeren. Formeel was dat mogelijk, schrijft het college in zijn brief aan de ondernemers. Maar, dan blijft er een vraag over: waarom is de raad niet meegenomen via commissieoverleg over de afweging die tot dit besluit in december heeft geleid? Ik noem dat een gemiste kans.

Nog kort over het inhoudelijke.
In uw brief van 14 mei spreekt u over artikel 19 van de BAO, Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten. Deze regelgeving is zoals u weet per 1 april van dit jaar niet meer van toepassing. Het expertisecentrum Aanbesteding geeft een scala aan mogelijkheden van aanbesteding, waarbij zowel de wens van de raad als de wens van het college tot haar recht kan komen, zo schat de ChristenUnie in. Een aanbesteding waarbij ondernemers en WSW-bedrijven kunnen meedoen en waarbij duidelijk in het bestek omschreven kan worden wat de wensen en eisen zijn, binnen het redelijke, waaraan men moet voldoen. Daarbij gaat het er niet om dat per definitie een Ridderkerks bedrijf als winnaar uit de bus komt of dat wij ons zorgen moeten maken of het wel rendabel te maken is voor de normale bedrijfsvoering. Die

verantwoordelijkheid ligt bij de inschrijvers. Het gaat er wel om dat iedereen een eerlijke kans krijgt om zich in te schrijven op de eisen die door de gemeente worden gesteld. De Ridderkerkse bedrijven hoeven niet de dupe te worden van de teleurstellende gang van zaken rond de aanbesteding groenvoorziening. Ik hoop dat rond de schoonmaak nog herstel mogelijk is, zowel richting ondernemers als ook richting de WSW'ers.

Tot slot, voorzitter. Mij moet ook van het hart dat ik de aanpak van de ondernemers bij dit onderwerp ook niet correct vind. De toon van hun brief 'direct het nut van vervolgoverleg onder druk zetten', stelt ons teleur.
Natuurlijk is het niet gegaan zoals het had gemoeten, maar laten we ervan leren. Juist met meer energie het overleg ingaan. Zo kom je samen verder.
Als laatste tip wil ik de ondernemers adviseren om niet een heel direct betrokkene bij de materie een brief te laten ondertekenen. Dit om alle indruk van belangenverstrengeling te voorkomen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, PvdA.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter.
Een sterk gemeentebestuur kan omgaan met en is gebaat bij sterke participanten en zoekt de wezenlijke dialoog. Een groep ondernemers wil tijd vrijmaken en investeren in het gemeentebestuur, zelfs in tijden van crisis. Zij doen dat met open vizier. Daar kun je als gemeente trots op zijn. De eerste proef was een notitie Economisch Beleid die werd opgesteld maar waarin omwille van de tijdsdruk de ondernemers niet zijn betrokken: een omissie die op de coalitiebreuklijn werd rechtgezet. De tweede proef betreft de verwachting van de ondernemers over de stevigheid van een besluit van de gemeenteraad als hoogste orgaan. Dat is nu onder druk gezet. Een zelfbewuste raad trekt zich dat aan.

Op 4 oktober 2012 geeft de raad van Ridderkerk een duidelijk kader aan het college mee. De gemeente Ridderkerk heeft de medewerking van de ondernemers hard nodig. Het is triest om te moeten constateren dat het WSW-punt zelfs niet is geagendeerd. Juist dit onderwerp, dat voor beide partijen relevant is. Het kader van de raad legt het college moedwillig naast zich neer.
Er wordt zelfs verzuimd om de raad op de hoogte te brengen van de interne afweging en de resultaten ervan. Dat wordt de raad achteraf nota bene via het ondernemersplatform duidelijk. Sterker nog: er wordt in de nu voorliggende brief meteen voorgesorteerd op het openbreken van contracten bij andere aanbestedingen, het beperkte aantal dat zich leent voor werkzaamheden door WSW'ers.
Gaan we nu de ene groep kwetsbare mensen met een klein baantje vervangen ten faveure van een andere groep kwetsbaren, die op de gemeentebegroting drukt? En passant vertelde de wethouder in de recente commissie dat veel WSW-banen verloren waren gegaan bij de nieuwe onderhandse aanbesteding van het groen. Waarom is die keuze gemaakt? Was de prijs leidend? Moet er iets worden goedgemaakt? Gold toen de voorbeeldfunctie van de gemeente voor WSW'ers nog niet? De belangen botsen kennelijk niet alleen op het gebied van de schoonmaak. Het gezicht naar buiten is niet wat we goed doen voor de WSW'ers, maar van slordig omspringen met lokale werknemers en ondernemers en WSW'ers. Welke houding neemt het college aan ten aanzien van de gemeenteraad als hoogste orgaan?
Hebben de wethouders participatie en democratische beginselen hoog in het vaandel? Wij kunnen ons goed voorstellen dat het vertrouwen van deze groep ondernemers door de acties van het gemeentebestuur zijn geschaad. Wij vragen ons af of een brief zonder empathie met

toeschrijvingen naar rechtvaardigingen achteraf en al eerder uitgesproken intenties de juiste aanzet is tot het herstel van vertrouwen.

Voordat wij ons uitspreken over de motie van treurnis, willen wij graag van het college horen of zij werkelijk willen inzetten op participatie en herstel van het vertrouwen met dit platform. Tenslotte is driemaal scheepsrecht!

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter.
Vanuit het perspectief van D66/GroenLinks een korte bijdrage. Voor ons was het moment van bespreken in oktober 2012 een belangrijk moment, waarbij het voor ons belangrijk was dat er werd gekeken naar de mogelijkheden om het ook openbaar aan te besteden. Wij hebben op dit moment ook gezien dat behandeling in de commissie, maar ook in de brief, onvoldoende aanleiding is om te zeggen dat er niet naar is gekeken. Die optie is bekeken. Er is alleen een andere keuze gemaakt. Dus, wat er destijds voor ons onbekend was, is nu bekend en uitgevoerd. Er is naar de mogelijkheid gekeken, maar er is een andere keuze gemaakt.
Wij kunnen steunen dat dit college ervoor kiest werkzaamheden door WSW'ers te laten uitvoeren. Het is een heel slappe groep die alle hulp en steun kan gebruiken, zeker in deze tijd. De keuze die het college op dit moment op dit punt maakt, is wat ons betreft verdedigbaar en een logische afweging.
Wel zou ik u willen oproepen het gesprek aan te gaan met het platform. Er is een vertrouwenscrisis of een vertrouwensbreuk. Ga het gesprek aan. Ondernemers zijn in deze gemeente ontzettend belangrijk. Houd ons op de hoogte van de vorderingen.

Dank u wel.

De heer Los bij interruptie: Mevrouw Fräser, een raadsuitspraak is in uw ogen niet belangrijk? Het college kan een raadsuitspraak gewoon naast zich neerleggen en u vindt het wel goed dat ze een nobele keuze hebben gemaakt? Voor nobele keuzes heb ik begrip. Maar dat er zonder overleg met de raad een andere keuze wordt gemaakt, vindt u goed? Dat wil ik graag van u horen.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, ik zie het standpunt van de heer Los niet. Wat ik de heer Los aangeef, is dat wij zien dat de mogelijkheid tot openbare aanbesteding is bekeken. Er is een andere afweging gemaakt. Ik zie niet zozeer dat de wethouder het raadsbesluit niet heeft uitgevoerd. Alleen is hij tot een andere afweging gekomen dan de heer Los had willen zien.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Was het in de ogen van mevrouw Fräser niet gepast wanneer het college de raad op de hoogte had gebracht van de interne afweging en het resultaat? Vindt u niet dat daar een steek is gevallen?

Mevrouw Fräser: Absoluut. Dat deel ik met u. Toch is er een afweging en een keuze gemaakt. Die keuze kunnen wij steunen.

De voorzitter: Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter.

Ik wil beginnen met de brief, het oplegvel van het collegevoorstel. De laatste zin: “Het college had de raad mee kunnen nemen, eerder en meer dan in de afgelopen maand is gebeurd.” Daar ben ik heel snel tot de ontdekking gekomen dat dat een grote omissie is. Ik bied mijn excuses hiervoor aan. Ik had u als raad eerder moeten betrekken.
Maar ik moet ook zeggen dat dit dossier al maanden speelt. Het stond onder enorme tijdsdruk. Er moest snel aanbesteed worden. Er lag een druk om zo veel mogelijk WSW’ers daarin te betrekken. Dat hebben we aanbesteed voor één jaar, met duidelijk de bedoeling om op korte termijn met de BAR-samenwerking de mogelijkheden te bekijken. Wij willen zo snel mogelijk in BAR-verband hierover praten. Wij willen ook met partners in gesprek over hoe wij dat met elkaar zullen doen. Niet alleen schoonmaken, maar allerlei andere dingen.
Samengevat moeten wij met de ondernemers wederom om tafel zitten. Ik heb zojuist met de ondernemers gesproken en afgesproken te stoppen met elkaar mailberichten te sturen en uit moeten kijken naar een vervolg op 4 juli. Ik heb er alle vertrouwen in dat we eruit komen. Dat wil zeggen dat we goed met elkaar in overleg gaan. De belangrijke dingen die eraan komen over werk dat wij als gemeente kunnen doen overleggen met ondernemers en het onderwijs. Om samen aan de toekomst te werken. Het had beter gekund. Dit verdient geen schoonheidsprijs, maar het is vanuit de inzet van ons uiterste best doen voor WSW’ers gebeurd. Wij hadden misschien eerder het overleg met het platform moeten ingaan. Dat is van onze kant niet gebeurd en dat betreur ik.

De voorzitter: Tweede termijn.

Mevrouw Ripmeester: Onze vragen aan de wethouder?

De voorzitter: Dat kan ook in tweede termijn.

De heer Boertje: Wij willen graag tien minuten schorsen. Wij willen overleggen over het antwoord van de wethouder.

De voorzitter: Ik schors de vergadering voor tien minuten.

[schorsing]

De voorzitter: Ik verzoek u uw plaatsen weer in te nemen. Het woord is aan de heer Boertje.

De heer Boertje: Dank u wel, voorzitter. Het is gebruikelijk dat ik als eerste het woord krijg, maar dat hoeft van mij niet. [hilariteit]
Voorzitter, gelet op wat de wethouder heeft gezegd: hij bied excuses aan en zegt dat het handelen niet de schoonheidsprijs krijgt. Toch doet de wethouder niets aan de brief. Wij hebben hem een kans gegeven om de brief aan te passen. Wat doet de wethouder? Niets. Een raadsuitspraak is altijd leidend. In dit geval legt de wethouder de raadsuitspraak naast zich neer. De wethouder wist van de kaders en kon anders beslissen, maar doet dat nog steeds niet. De ChristenUnie gaat niet instemmen met de brief, maken wij uit de bijdrage op. Dat willen we graag horen.
D66/GroenLinks zegt dat in oktober iets onbekend was wat nu bekend is en daarom is de andere keuze verdedigbaar. U noemde in oktober een gelijk speelveld. Blijkbaar vindt u dat gelijke speelveld nu niet meer relevant. U voelt de coalitiestrop blijkbaar om de nek. Dat is heel jammer. U verdedigt een vertrouwensbreuk.

Mevrouw Fräser bij interruptie: Ik heb in mijn bijdrage in oktober gesproken over ‘level playing field’. Ik heb het erover gehad om te bekijken de ondernemers een kans te geven. Dat is gebeurd. Het kwartje is de andere kant op gevallen. That’s it!

De heer Boertje: De raadsuitspraak was een andere. U vindt die raadsuitspraak niet zo belangrijk. De ondernemers krijgen ook een kans door te zeggen dat ze WSW’ers erbij moeten betrekken. Dat vinden wij ervan.

Voorzitter, de motie van het CDA: een motie van treurnis. Dat is best heel heftig. Met pijn gaan wij die steunen. Wij hebben geen keus, we moeten wel.
Wij vragen straks om hoofdelijke stemming over de brief. Die mag er wat ons betreft niet uit.

Dank u wel.

De voorzitter: Zullen we dan nu de tweede termijn ingaan? U had een voorschotje vanwege de schorsing. Zullen we de eerste volgorde aanhouden? De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, dank voor de uitgesproken woorden door de wethouder. Als het gaat om BAR-samenwerking, denk ik niet dat dat een relevante of sterke opmerking is. Er zullen op dit moment meerdere vormen van samenwerking zijn die lopen. Die moeten ook serieus worden genomen.
De ChristenUnie zegt terecht nogmaals dat er meerdere mogelijkheden van aanbesteding zijn. Het ligt niet zo zwart-wit als in de brief is verwoord.
Het is toch wel heel naïef van D66/GroenLinks om te zeggen dat zij hebben geconstateerd dat het simpel gaat om een andere keuze van het college. Wij vergaderen twaalf maanden. In een ander vertrek vergaderen ze ook, met een eigen agenda. Ik chargeer nu bewust. En daar maken ze andere keuzes. So what? Ik kan me niet herinneren dat u in de vorige periode ook zo sprak, toen u nog niet in het andere bankje zat. Dat vind ik getuigen van naïviteit. Zo ken ik u niet. Zo simpel is het ook niet. Mevrouw Ripmeester zei dat de raad zichzelf serieus moet nemen. Daar ben ik het mee eens en dat speelt in dit dossier. Daarom houden wij de mondelinge motie in stand.

Dank u wel.

De heer Los: Voorzitter, wij zagen op de agenda dat er een brief uit zou gaan. Die brief is in de beantwoording door de wethouder niet ter sprake gekomen. Dat houdt in mijn optiek in dat de brief blijft zoals hij is. Ik hoorde wel dat dit niet de schoonheidsprijs verdient. Dat vind ik zacht uitgedrukt. Ik had graag gehad dat het een beetje anders was benaderd. Ik hoor wel spijt zeggen, maar ik zie het nog niet. Ik heb mij in eerste instantie niet uitgelaten over de motie van treurnis van het CDA. Die gaan we toch wel steunen. Ik vind eigenlijk zacht gezegd dat we erover treuren. Het is heel erg wat er is gebeurd. Schade in het imago van de gemeente, in het imago van de raad, dat is geschoffeerd. Het college heeft de raad links laten liggen. Ik heb er geen goed gevoel over. Daarom steunen wij de motie.

Dank u wel.

De heer Ipskamp: Dank u wel, voorzitter.
Wij aanvaarden het excuus van de wethouder en dat geeft aan dat wij de motie van het CDA niet steunen. Wij kunnen ons wel vinden in de antwoordbrief.
Dank u wel.

De heer Onderdelinden: Ik heb een vraag aan de heer Ipskamp. Is het te veel gevraagd om als coalitie een gebaar te maken en de brief in de geest van deze vergadering bij te stellen? Dan zou deze raad heel anders uiteen gaan. Ik spreek niet namens de raad, maar namens het CDA. Ik denk wel dat de raad dan anders uit elkaar zou gaan. Dat is toch niet te veel gevraagd? Als ik kijk naar uw inleiding en die van de SGP in eerste termijn, is dat een andere dan in de commissie. Alles overwegende en luisterend naar de woorden van de wethouder, zou het toch heel redelijk zijn om dat aan u te vragen.

De heer Ipskamp: Dan hadden wij graag een amendement gezien vanavond. Dat hebben we niet gezien.
Wat ons betreft blijft het zo. Wij hebben ons op 4 oktober duidelijk uitgesproken. Daar blijven wij bij.

Mevrouw Ripmeester: Wij willen de heer Ipskamp wel tegemoetkomen en de brief niet van de agenda halen, zodat er gelegenheid is voor het opstellen van een nieuwe brief door het college. De punten van de raad moeten daarin worden meegenomen, zodat er een wat betere brief uit kan gaan.

De heer Ipskamp: Voorzitter, richting mevrouw Ripmeester. Het komt wel vaker voor dat de PvdA op het allerlaatste moment met iets komt. Mevrouw Ripmeester is voor ons nu te laat.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, bij het uitgaan van de brief zit ook een bepaald statement over de manier waarop wij omgaan met onze platforms en de manier waarop wij omgaan met participatie. Ik neem aan dat al deze mensen betrokken worden bij de evaluatie en ik vraag mij af of dit de wijze is waarop wij in Ridderkerk met participatie om willen gaan en of wij deze kwaliteit willen handhaven. Ik begrijp van Leefbaar Ridderkerk dat dit afdoende is. Wij zouden het graag op een hoger niveau zien.

De heer Los: Voorzitter, nog een vraag aan de heer Ipskamp. Voor de heer Ipskamp is een raadsuitspraak niet relevant, concluderen wij.

De heer Ipskamp: Voorzitter, we hebben op 4 oktober jl. een duidelijke uitspraak gedaan. Daar blijven wij bij. Op een raadsuitspraak kun je later terugkomen. Dat hebben sommigen vandaag gedaan. Dat moet in mijn ogen mogelijk zijn.

Mevrouw Ripmeester: Uiteraard kan de raad altijd op zijn uitspraken terugkomen. We hebben het nu over het verschijnsel dat een college moedwillig een raadsuitspraak naast zich neerlegt. Een raadskader.

De heer Los: Als dat zo is, dat een raadsuitspraak niets betekent, vraag ik mij af waarvoor we hier zitten. We maken hier veel uren en de heer Ipskamp zegt ‘we komen erop terug’. Dat bepaalt de heer Ipskamp dan. Voorzitter, ik begrijp er helemaal niets meer van.

De heer Van der Duijn Schouten: Er wordt aangegeven dat een raadsuitspraak wordt genegeerd. In de vergadering van 4 oktober heeft het college een voorstel ingebracht, waarbij de raad in meerderheid het voorstel niet heeft goedgekeurd. Daar zijn allerlei redenen voor aangevoerd. De raad heeft toen geen kaderstellende uitspraken gedaan in de zin van een motie dat dingen anders moeten. In die zin kan er geen sprake zijn van het negeren van een raadsbesluit door het college. Het college heeft het voorstel toen ingetrokken. Er zijn toen uitspraken gedaan en er zijn richtingen gegeven. Je zou het college wellicht in die zin gebrek aan empathie kunnen verwijten, maar niet het niet volgen van een raadsbesluit.

De heer Boertje: Voorzitter, de heer Van der Duijn Schouten zegt dat er geen kaders zijn aangegeven, maar die waren er natuurlijk wel. We hadden het over een gelijk speelveld. Dat vinden wij belangrijk. Dat wil ik graag nog een keer benoemen.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dat heb ik niet gezegd: ik heb gezegd dat er toen geen raadsbesluit is genomen. Ik geef wel aan dat verschillende fracties richting hebben gegeven waarom zij destijds het voorstel niet steunden. Dat kun je inderdaad als een kader zien. Alleen het college is vrij om kaders mee te nemen. Een college kan zelfs moties naast zich neerleggen. Er is toen geen raadsbesluit genomen waardoor dingen anders zouden moeten.

Mevrouw Ripmeester: Het is natuurlijk leuk formeel om te zeggen dat er alleen een raadskader was en dat er geen motie of amendement aan ten grondslag lag. We hebben er toentertijd zorgvuldig en veelvuldig over gesproken. Er was een grote gemene deler. Ik deel de constatering van de heer Van der Duijn Schouten dat het een gebrek aan inlevingsvermogen is als je die niet minimaal meeneemt bij de verdere uitwerking. En dat je dan met je eigen plan verdergaat, vind ik bezwaarlijk, onbehoorlijk. Maar wat nog meer steekt, is dat er zelfs geen gesprek over is geweest met de raad. Wanneer er een agendapunt is dat zo veel emotie doet opwaaien en je vervolgens je eigen weg gaat zonder de dialoog met de raad op te zoeken, zonder de resultaten van de interne afweging over te brengen, vind ik dat absoluut een groot gemis.

De heer Onderdelinden: Mijnheer Van der Duijn Schouten, mijnheer Ipskamp, zou het mogelijk en verstandig zijn om als het woord empathie terecht wordt genoemd door de coalitie en oppositie een kleine schorsing van de vergadering in te lassen? Om na te denken over een aanpassing van deze brief? Alleen al vanwege het woord empathie. Wij gunnen u die tijd.

De heer Van der Duijn Schouten: Ik wil tegen mevrouw Ripmeester zeggen dat je dit zou kunnen duiden als een gebrek aan empathie. Ik heb niet gezegd dat ik het een gebrek aan empathie vind. Dat is een wezenlijk verschil. Ik zou het betreuren als u mij woorden in de mond legt die ik niet heb gezegd.
Aan de heer Onderdelinden wil ik zeggen dat ik mij gebrek aan empathie in het voortraject kan voorstellen. Dat heb ik niet gekoppeld aan de inhoud van deze brief. Ik moet mij heel sterk aansluiten bij de woorden van de heer Ipskamp, dat als u of wie dan ook in deze raad vindt dat deze brief anders zou moeten zijn, ik heel graag met u mee had willen denken over een aanpassing ervan. Ik heb ook de reactie van de heer Mazurel gelezen. Ik snap ook dat het versturen van deze brief nu geen zin meer heeft. Daarom heb ik in mijn bijdrage ook niet meer gerept over de brief. Ik vraag het college sterk in te zetten op het overleg van 4 juli, waarin twee wethouders gaan aanschuiven. Het college ziet in mijn optiek ook dat hier iets moet gebeuren. Daarom gaan er twee wethouders mee: de wethouder Participatie en de wethouder Economie, omdat wij en het college hier belang aan hechten. Dan kunnen we nu gaan delibereren over deze brief. Die brief wordt niet beter. We gaan hem vanavond niet meer veranderen, want dan zijn we een hele avond bezig met het aanpassen van een brief. Dat heeft in dit stadium geen zin. Ik vraag het college om constructief het overleg in te gaan en er alles aan te doen om het vertrouwen van de ondernemers te herstellen. Dat is voor ons van belang. De brief zet geen zoden meer aan de dijk: dat snapt u en dat snap ik.

Mevrouw Ripmeester: Ik ben het eens met de heer Van der Duijn Schouten dat deze brief geen zoden meer aan de dijk zet, maar ik wil toch een poging wagen om constructief met de coalitie mee te denken. Ik kom met een mondeling amendement.

Dat betekent dat wij beginnen met ‘geacht bestuur’. We zetten een punt na ‘wij betreuren de ontstane situatie’. We schrappen alles wat daarna komt tot de allerlaatste alinea. Daarin beginnen we met ‘op zeer korte termijn wil de gemeente met u over het onderling vertrouwen in overleg’.
Dan schrappen we natuurlijk de laatste twee zinnen weer.
Misschien dat u daarmee kunt leven.
Dan hebben we de brief tot een halve pagina teruggebracht en tot de wezenlijke kern, in ieder geval richting de participerende ondernemers. We hebben dan het andere probleem van het naast zich neerleggen van de raadsuitspraak.

De heer Boertje: Voorzitter, wij hebben in eerste termijn de wethouder verzocht de brief aan te passen. Er is helemaal niets mee gebeurd. Dat vinden wij heel spijtig.

De heer Ipskamp: Voorzitter, een vraag aan mevrouw Ripmeester. Als wij eventueel akkoord zouden gaan met de wijziging die mevrouw Ripmeester voorstelt, wordt de motie van treurnis dan ingetrokken?

De voorzitter: Aan wie vraagt u dat?
Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Ik heb de motie niet ingediend, dus ik weet niet of zij wordt ingetrokken. Daarnaast spelen er twee dingen. Er is een vertrouwensbreuk met de ondernemers en er is een raad die weggezet wordt. Ik zou het gebaar van het aanpassen van de brief op zich een goed gebaar vinden.

De heer Van der Duijn Schouten: Richting de VVD: wilt u de brief anders zien? Hebt u ook aangegeven wat anders moet?
Ik hoorde u daarnaast iets zeggen over het proces terugdraaien en de aanbesteding opnieuw doen. Ik kan me bijna niet voorstellen dat u de aanbesteding, die inmiddels gegund is, weer terug wilt draaien om het proces opnieuw te doorlopen. Ik neem aan dat we dat niet willen uitstralen.

De heer Boertje: Voorzitter, als de heer Van der Duijn Schouten goed had geluisterd, had hij gehoord dat wij graag voor optie 1 wilden kiezen. Dat was onze wens. Ik lees het nog een keer voor, want het geheugen van de heer Van der Duijn Schouten is wat kort.
In de brief optie 1 op te nemen omdat deze het meeste tegemoetkomt aan de opdracht meegegeven door de raad. En ten tweede de brief zodanig aan te passen dat invulling wordt gegeven aan de kaders zoals benoemd door de raad in de vergadering van 4 oktober jl.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dat lijkt mij een beetje onzinnig, want dan zeggen we in de brief dat je optie 1 doet, terwijl je optie 2 hebt gedaan. Dat kan toch niet. We kunnen nu niet in een brief schrijven dat we voor optie 1 kiezen, terwijl optie 2 al is uitgevoerd.

De heer Boertje: Voorzitter, dat is nu juist het probleem. We zijn voor een voldongen feit gesteld. Dat vinden wij als raad ontzettend vervelend.

De heer Van der Duijn Schouten: Ik kan mij voorstellen dat u dat vindt. U loopt dan totaal weg van de discussie dat optie 1 in de brief noemen niet kan omdat aan optie 2 uitvoering is gegeven. Los van wat u ervan vindt, kunt u toch niet menen dat we dat nu in de brief moeten schrijven?

Mevrouw Ripmeester: We zijn voor een voldongen feit gezet. We zijn niet meegenomen in het proces. We kunnen dat achteraf ook niet meer repareren. De vraag is dan ook of de ondernemer dat nodig heeft voor zijn bewindvoering. Waarschijnlijk niet. Maar wanneer we opmerkingen horen van de wethouder waar hij zegt dat hij meer contracten gaat openbreken, vind ik wel dat het kader dat we in oktober hebben meegegeven, waarin we zeggen dat we een level playing field willen hebben, dat de lokale ondernemers een kans moeten hebben en dat we moeten aanbesteden met een social return on investment, dat kader moet duidelijk uitgesproken worden. Misschien niet alleen tegen deze ondernemer, maar tegen alle ondernemers.

De heer Louter: In de schorsing heb ik de wethouder even over dit onderwerp gesproken en ik heb van hem begrepen dat we nu een punt hebben bereikt waarbij we niet meer terug kunnen. Als we de zaak nu zouden terugdraaien, levert dat claims op.
Het is wel een optie om over zes maanden, dat kan wellicht in de brief meegenomen worden, optie 1 weer in beeld te brengen. Dan kunnen de ondernemers gewoon weer meedoen, want ik heb begrepen dat het maar voor beperkte duur is.

De heer Boertje: Toch nog een nabrander. De SGP legt de zwartepiet neer bij de VVD, maar dat klopt niet. Wij zijn voor een voldongen feit gesteld door het college.

De heer Van der Duijn Schouten: Dit grenst natuurlijk aan onzin. Ik heb de heer Boertje gevraagd hoe hij de brief wil aanpassen. Dan geeft hij aan hoe hij dat wil doen, waarop ik aangeef dat dat een technische onmogelijkheid is. Dan moet hij daarna niet zeggen dat de SGP de VVD de schuld geeft. Ik heb hem gevraagd met een aanpassing te komen die technisch niet kan. Ik heb nog geen enkel steekhoudend argument op de bestaande brief gehoord.

De voorzitter: Ik stel voor dat wij onze tweede termijn gaan afmaken, want we zijn een uur in debat. Dat is te lang. Dan wordt het nachtwerk. Ik heb er oog voor dat we alles belangrijk vinden, maar ik hecht eraan nu de tweede termijn af te maken om vervolgens te kunnen concluderen wat te doen.
Ik was bij de heer Ipskamp. Hij heeft zijn termijn afgerond. De heer Boertje.

De heer Boertje: Voorzitter, fijn dat u mij nog even de ruimte geeft. Dat waardeer ik. Natuurlijk legt de SGP de zwartepiet bij de VVD. Dat is geen flauwekul, dat is geen onzin. Er is er maar een die de brief kan aanpassen. Het college.
Dat is het laatste wat ik erover wil zeggen.

Dank u wel.

De heer Van der Duijn Schouten: Het is niet maar een die de brief kan aanpassen. De brief ligt voor aan de raad. Iedere fractie en ieder raadslid is vrij om de brief te amenderen.

Mevrouw Ripmeester: Wellicht wil de heer Van der Duijn Schouten reageren op ons mondelinge amendement.

De voorzitter: We gaan de tweede termijn afmaken. Het staat de raad vrij om te besluiten wat de raad wil besluiten. Het lijkt een open deur, maar dat leek zojuist even betwijfeld te worden. De heer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, moet ik nu concluderen dat u mijn woorden van zojuist onderschreef?

De voorzitter: Ik zal thuis de film even terugdraaien.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik zal het kort houden want ik ben bang dat we vanavond nog meer van uw tijd vragen.

De voorzitter: Dan kondig ik vast aan dat ik streng ga voorzitten.

De heer Van der Duijn Schouten: Daar was ik al bang voor. Ik zal nog reageren op het mondelinge amendement van mevrouw Ripmeester. Als we dat doen, blijft er van de brief niets meer over. Ik hecht ook wel aan de toelichting van de wethouder hoe hij tot dit besluit is gekomen. Om dat met een pennenstreek te schrappen, gaat mij te ver.

De heer Louter: Ik ben blij dat ook andere partijen zich zorgen maken over de gedachtegang van de ChristenUnie en met ons willen meedenken. Op voorhand kan ik u zeggen dat wij de motie niet gaan steunen.
De wethouder kan wellicht nog antwoord geven op de vragen die ik in eerste termijn heb gesteld. Wat is er op dit moment nog mogelijk om het proces terug te draaien? Als dat niets meer is of veel geld kost, is dat helder. Wat zijn dan de eerste momenten in de komende tijd waarop optie 1 weer naar voren gebracht kan worden?
In de tweede plaats vind ik het heel belangrijk dat het overleg van 4 juli in goede harmonie gebeurt en er spijkers met koppen voor de toekomst worden geslagen.

Dank u wel.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, wij zijn heel blij met de punten die de ChristenUnie heeft aangegeven. De ChristenUnie geeft duidelijk aan welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot de WSW'ers. Het is een goed advies in het licht van de uitgangspunten Participatiewet zoals door de VVD verwoord. Daaruit werd goed duidelijk dat het college anders kon beslissen. Niet alleen de ChristenUnie maakt zich sterk voor de WSW'ers. Er zijn veel meer partijen. Het is in de laatste jaren niet beter geworden. Zelfs slechter, door de keuze van het college over het groen. Dat is dan ook de reden dat de druk om WSW-plaatsen te realiseren, enorm werd verhoogd.
Ik stel de excuses van wethouder Dokter aan de raad over het verloop van de zaak op prijs. Het verbaast mij alleen ten hoogste, omdat hij als oude rot in het vak anders had kunnen besluiten. We hadden ook anders mogen verwachten.

De raad moet zichzelf serieus nemen en niet accepteren dat het college zo luchtig met raadsuitspraken omgaat.
Zeker niet als het college stug op zijn eigen koers blijft gaan en er andere mogelijkheden waren waarbij het college de raad niet heeft betrokken en ook het ondernemersplatform niet.
De brief wordt niet aangepast, maar dit is een proces dat wel wat verdergaat dan een 'Foutje? Bedankt!'.
Ondernemers hebben geen kans gekregen. In de brief wordt gezegd dat meer contracten opengebroken gaan worden. Dat vinden wij heel zorgelijk. Wij geven nogmaals het kader van 4 oktober 2012 mee met alle opmerkingen die toen zijn gemaakt over de wijze waarop wij vragen dat met deze aanbestedingen wordt omgegaan.
Nu de brief niet wordt aangepast en verdergaat dan een klein foutje …

De heer Van der Duijn Schouten bij interruptie: Ik heb even uw hulp nodig. U leest in de brief dat meer aanbestedingen opengebroken gaan worden. Dat noemde u net ook al. Dat triggert mij. Kunt u aangeven waar dat precies staat?

Mevrouw Ripmeester: Er staat ‘overigens willen wij benadrukken dat slechts een beperkt aantal aanbestedingen zich wat werkzaamheden betreft leent voor de SW-sector’. Dus we hebben het niet alleen over deze ene aanbesteding: we hebben het over aanbestedingen.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dan kunt u met de beste wil van de wereld niet lezen dat contracten opengebroken gaan worden.

Mevrouw Ripmeester: Ik lees het daar wel uit. U niet, ik wel. Zeker in het licht van de aanbesteding van het groen, dat onderhands is aanbesteed, waarbij de WSW’ers zijn vergeten, maak ik mij zorgen over de toekomst. Wij hebben nog geen reactie gehad van het college …

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten, even.

De heer Van der Duijn Schouten: Dan voel ik mij toch genoodzaakt om mevrouw Ripmeester even te helpen. Wat hier feitelijk staat, is dat een beperkt aantal aanbestedingen zich leent voor WSW-bedrijven. Dat heeft niets van doen met openbreken van contracten. Het groen leent zich voor WSW, de schoonmaak en zo is er nog een beperkt aantal, maar een heleboel leent zich er niet voor.
Dat is wat hier staat, niet meer en niet minder.

Mevrouw Ripmeester: Ik heb van het college nog geen antwoord gekregen of het werkelijk wil inzetten op participatie en herstel van vertrouwen met dit platform, en wanneer u deze vraag beantwoordt, kunt u misschien meegeven welke aanbestedingen zich nog meer zullen lenen voor WSW-bedrijven en of u voornemens bent om die binnenkort daarvoor in te zetten, omdat de druk voor te realiseren WSW-plaatsen inderdaad gestegen is als gevolg van de nieuwe aanbesteding van het groen.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Fräser.
Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Voorzitter, er is diverse keren gesproken over het vertrouwen bij de ondernemers. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Bij het ondernemersplatform bestaat inderdaad naar aanleiding van de gang van zaken wat wrevel. Over dat het anders had gekund, hebben wij duidelijk aangegeven dat het inderdaad anders moet en dat we het anders gaan doen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat we er op 4 juli goed uit zullen komen. Ik zal u direct na afloop van de vergadering ervan in kennis stellen. Op basis van puur wederzijds vertrouwen in elkaar, gaan we dat overleg in. Nogmaals, de uitspraak van laten we ophouden met elkaar mailtjes zenden maar met elkaar aan tafel gaan, kwam ook vanuit het platform. Er is al een basis met elkaar in de zin dat we ervoor gaan. Dat is ook onze inzet, zowel van wethouder Van der Sluijs als van mij. Wij willen een stap maken in het toekomstig overleg.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Een vraag aan de wethouder: u zegt in gesprek te zijn met het ondernemersplatform en dat u daarin alle vertrouwen in heeft. Was bij die gesprekken ook de voorzitter van het ondernemersplatform?

Wethouder Dokter: Die was bij deze constatering wel aanwezig, maar hij heeft het niet gehoord.
Ik geef aan dat wij er alle vertrouwen in hebben.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, wanneer er uitspraken worden gedaan namens het ondernemersplatform en het zijn geen officiële uitspraken en niet iedereen is aanwezig, dan zijn dat losse uitspraken van losse ondernemers. Ik vind dat verwarrend. Ik vind dat geen basis voor deze uitspraak. U kunt dan niet zeggen dat het ondernemersplatform vertrouwen heeft.

Wethouder Dokter: Ik weet niet hoe ik u dan nog moet overtuigen. Ik neem deze woorden dan weer terug.
Ik heb met enkele mensen gesproken en ik heb er alle vertrouwen in dat we met het ondernemersplatform op 4 juli eruit zullen komen.

Wat betreft de opening of er nog een kans is om het terug te draaien. Naar de ChristenUnie: die is er niet, want het traject is aanbesteed. Het traject zit ook nog eens in de voorlopige aanbesteding. De volgende fase is de definitieve aanbesteding. Als we nu alles gaan terugdraaien, hebben we heel veel procedures aan de hand, want je hebt het traject wel in gang gezet en er zijn veel organisaties gewogen, maar die hebben het niet gekregen. Dus als we dat nu terug gaan draaien, geef je andere organisaties gelegenheid daar procedures tegen aan te spannen.

De hele raad heeft steeds gezegd te willen staan voor de zwakkeren in de samenleving. Dat is ook mijn uitgangspunt geweest. Dat er een miscommunicatie tussen het platform en mij is geweest, is zo, maar de hele raad is ervoor om met elkaar te zorgen voor de zwakkeren in de samenleving. Dat is voor mij steeds het vertrekpunt geweest. Niet anders. Niet om ondernemers te schofferen.
Vervolgens is daar een communicatiefout gemaakt. Die zijn we aan het herstellen. Er is wel overleg met de ondernemers en ik geloof erin dat we dat vertrouwen terug zullen krijgen. Over zes maanden wil ik met u in de raad of commissie overleggen over de stand van zaken die er op dat moment is. Als wij het volgend jaar opnieuw moeten aanbesteden, weten we ver van tevoren wat de mogelijkheden zijn om te zorgen voor de zwakkeren in de samenleving. De wet is in de afgelopen jaren aangepast en wordt nu wederom aangepast. Ik wil over zes maanden met u evalueren wat de stand van zaken nu is, welke effecten het heeft gehad.
Nu moeten we aanbesteden.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Natuurlijk kunnen we het muntje weer zes maanden voor ons uit pieken. Feit is dat de wethouder zegt dat we voor de zwakkeren willen staan. Er wordt een groep zwakke werknemers vervangen door een groep WSW'ers. Op prijs wordt aanbesteed in het groen, waardoor de WSW-plaatsen worden verminderd. Ik krijg daar een heel raar beeld bij. Er is een verschil tussen woord en praktijk.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten, maar ik ga nu wel bij u aandringen op afronding. We zijn ver over de tijd heen en er staat nog een belangrijk agendapunt dat ook heel veel tijd zal gaan kosten. Om 23.30 uur valt de hamer.

De heer Van der Duijn Schouten: Maar, voorzitter, we hebben de Metropoolregio zojuist geschrapt, dus er is wel wat ruimte. Naar mevrouw Ripmeester: hoor ik u nu zeggen dat u liever had gezien dat het groen was aanbesteed als de schoonmaak?

Mevrouw Ripmeester: Grappig, mijnheer Van der Duijn Schouten. Neen, ik had verwacht dat een sociale wethouder het groen had aanbesteed met instandhouding van het aantal WSW-plaatsen.

De heer Van der Duijn Schouten: Ik constateer dat als de wethouder het op deze manier had gedaan, het uw goedkeuring niet had kunnen wegdragen.

Mevrouw Ripmeester: Net zoals u heb ik er een hekel aan als mij woorden in de mond worden gelegd. Ik heb net gezegd wat ik heb gezegd.

De voorzitter: Ik ga terug naar de wethouder.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter. Naar het CDA: de heer Onderdelinden stelt dat hij BAR geen sterk argument vindt. Dan had ik hem beter niet kunnen gebruiken, want ik zoek niet naar argumenten. Ik heb u al een paar keer uitgelegd hoe het zover is gekomen en dat het niet zover had moeten komen. Ik geef alleen maar aan dat ik over zes maanden ook die informatie heb, dus dat we over zes maanden ook die informatie kunnen meenemen en dat er dan een nieuwe situatie is waarin we alles op een rijtje kunnen zetten. Het is dus niet als argument bedoeld, maar ter informatie.

De heer Los spreekt over schade beperken. Ja, ik zal er alles aan doen om u te laten zien dat de schade aan de relatie met de ondernemers en het ondernemersplatform hersteld wordt. Daar zullen we met elkaar in goed overleg uitkomen.

Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Aan de orde is het vaststellen van de brief zoals die verzonden zal worden. Er is even sprake geweest van een amendement. Ligt dat mondelinge amendement er of was het een schot voor de boeg, mevrouw Ripmeester?

Mevrouw Ripmeester: Ik heb niet het idee dat het gesteund wordt. Uitgesproken werd wel dat dit een weg naar buiten zou zijn en een weg naar een oplossing. Ik heb een oplossing geboden, maar krijg niet het idee dat die omarmd is. Ik heb het idee dat de coalitie volhardt in haar standpunt.

De voorzitter: Dan gaan we het amendement niet in stemming brengen. Dat was de reden waarom ik het vroeg.

Er is gevraagd om hoofdelijke stemming. Dan gaan we dat doen. Zijn er stemverklaringen? Dat is niet het geval. De griffier gaat aan het werk.

De griffier: De vraag is of u instemt met de brief die voorligt of niet. Wilt u dat aangeven door ‘voor’ of ‘tegen’ te zeggen?

De heer Koppes: Tegen.

De heer Kranendonk: Voor.

De heer Los: Tegen.

De heer Louter: Voor.

De heer Meij: Tegen.

De heer A.C. van Nes: Tegen.

De heer G.J. van Nes: Voor.

Mevrouw Van Nes-de Man: Tegen.

De heer Neuschwander: Voor.

De heer Nugteren: Voor.

De heer Onderdelinden: Tegen.

Mevrouw Parren: Voor.

Mevrouw Ripmeester: Tegen.

De heer Ros: Voor.

De heer Van Santvliet: Tegen.

De heer Smit: Voor.

De heer Van der Spoel: Tegen.

De heer Stout: Voor.

De heer Alderliesten: Voor.

De heer Boertje: Tegen.

De heer Van der Duijn Schouten: Voor.

Mevrouw Duman: Tegen.

Mevrouw Fräser: Voor.

Mevrouw Van Houwelingen: Tegen.

De heer Ipskamp: Voor.

De heer Japenga: Voor.

De heer Kok: Voor.

De voorzitter: Voor het voorstel hebben zich uitgesproken: vijftien raadsleden. Daartegen twaalf raadsleden. Het voorstel is aangenomen.

De mondelinge motie. Een motie van treurnis wegens het passeren van de raad. Mijnheer Onderdelinden, wilt u het nog toelichten? De heer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, wij vinden dit zo zwaarwegend dat wij hiervoor ook graag hoofdelijke stemming willen vragen.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, ik wil graag de mogelijkheid hebben om een wat uitgebreidere stemverklaring te geven.

De voorzitter: Dat kan nu.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel. Een zelfbewuste raad met participatie hoog in het vaandel kan onmogelijk met deze brief hebben ingestemd en het proces. Dit gaat veel verder dan: ‘Foutje? Bedankt!’.
Wij steunen de motie van treurnis, maar vragen ons af of dit niet te licht is, ook al is er erkenning geweest van de opgedane schade.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Meer stemverklaringen? Niet. Dan gaan we hetzelfde doen als zojuist. De griffier.

De griffier: Instemming wordt gevraagd met de motie van treurnis. De heer Nugteren.

De heer Nugteren: Tegen.

De heer Onderdelinden: Voor.

Mevrouw Parren: Tegen.

Mevrouw Ripmeester: Voor.

De heer Ros: Tegen.

De heer Van Santvliet: Voor.

De heer Smit: Tegen.

De heer Van der Spoel: Voor.

De heer Stout: Tegen.

De heer Alderliesten: Tegen.

De heer Boertje: Voor.

De heer Van der Duijn Schouten: Tegen.

Mevrouw Duman: Voor.

Mevrouw Fräser: Tegen.

Mevrouw Van Houwelingen: Voor.

De heer Ipskamp: Tegen.

De heer Japenga: Tegen.

De heer Kok: Tegen.

De heer Koppes: Voor.

De heer Kranendonk: Tegen.

De heer Los: Voor.

De heer Louter: Tegen.

De heer Meij: Voor.

De heer A.C. van Nes: Voor.

De heer G.J. van Nes: Tegen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Voor.

De heer Neuschwander: Tegen.

De voorzitter: Voor de motie van treurnis hebben zich uitgesproken: twaalf raadsleden. Daartegen vijftien. De motie is verworpen.

4. Voorstel om de Programmarekening 2012 vast te stellen en het voorstel om de eerste programmamonitor 2013 voor kennisgeving aan te nemen en de financiële gevolgen middels een begrotingswijziging vast te stellen

De voorzitter: We hebben afgesproken dat dit twee besluiten zijn die we apart gaan behandelen. Bij dit agendapunt wordt ook besloten over de afdoening van de raadstoezeggingen. We hebben honderd minuten afgesproken. Een uur en veertig minuten. We hebben een eerste termijn van vijf minuten afgesproken. We zullen er streng op toezien. De heer Van der Duijn Schouten, gaat uw gang.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter.
Voorzitter, een operationeel verlies van € 1.292.000,-- voor 2012, zo begon de accountant zijn toelichting op de accountantscontrole over 2012. Een positief resultaat over datzelfde jaar van € 1.256.000,-- meldde de wethouder kort daarna bij zijn toelichting op de kadernota 2014. Een verlies van € 1,3 miljoen of een positief resultaat van € 1,3 miljoen, dat scheelt nogal wat, en toch zijn beide juist. Per saldo moeten we concluderen dat in 2012 de stand van de reserves met € 1.292.000,-- is afgenomen, maar dat we bij het vaststellen van de begroting over 2012 nog uitgingen van een afname met € 2.343.000,--. Uiteindelijk toch ruim € 1 miljoen minder ingeteerd dan begroot. Ook de accountant constateert dat Ridderkerk nog steeds een solide reservepositie heeft, waarvan we dit jaar een klein deel hebben gebruikt. Daar zijn reserves tenslotte voor. Die worden opgebouwd in vette jaren, om te kunnen worden ingezet in magere jaren. Niet onbezonnen in het wilde weg, maar in slechte tijden weloverwogen aanwenden

voor hetgeen absoluut noodzakelijk is. Hierover wellicht volgende week meer, als we bij leven en welzijn de kadernota zullen behandelen.

Gelet op de afspraken die we met elkaar hebben gemaakt nog kort een paar andere zaken.

De overcapaciteit in de onderwijshuisvesting is al langer een punt van aandacht. We zijn daarom blij dat een beleidsparagraaf bij de notitie overcapaciteit is opgesteld en dat de schoolbesturen hiermee hebben ingestemd. Nu door schoolbesturen ook een beeld is gegeven van de huidige en de toekomstige behoefte aan onderwijshuisvesting is de notitie inmiddels afgerond. Middels de antwoorden van de schriftelijke vragen is toegezegd dat de notitie na de zomer wordt aangeboden aan de raad. De SGP gaat ervan uit dat de notitie nog dit jaar kan worden vastgesteld door de raad.

Inmiddels is duidelijk dat de Wgr-plusregio's door het kabinet worden opgeheven. Zoals het er nu naar uitziet, wordt 2014 het laatste jaar dat de stadsregio Rotterdam bestaat. In dat kader wil de SGP ervoor pleiten nieuwe afspraken en plannen in stadsregionaalverband tot een minimum te beperken, zeker als die een looptijd hebben die de levensduur van de stadsregio ver overtreft. Nieuwe woningmarktafspraken zouden wat ons betreft dan ook niet meer door de stadsregio moeten worden gemaakt. Wellicht dat de BAR-samenwerking zich beter leent voor afspraken op woningmarktgebied.

Voor het centrumplan is inmiddels een verliesvoorziening gevormd van € 3.391.000. In mei 2006 heeft het toenmalige college besloten Leyten te selecteren als ontwikkelaar voor de laatste fase van het Centrumplan. Inmiddels zijn we ruim zeven jaar verder. Heeft het college nooit overwogen op de mogelijke ontwikkelingen een "second opinion" aan te vragen? Dat inschakelen van een andere ontwikkelaar niet mogelijk is, sluit de mogelijkheden tot het inwinnen van aanvullende informatie toch niet uit? Inmiddels geeft u aan te overwegen op korte termijn het project af te sluiten. Wanneer kunnen we hiervoor een voorstel verwachten? En wat betekent dat voor de huidige boekwaarde van ruim € 400.000,--? Wordt dit dan een aanvullend verlies?

In de raadsvergadering van 4 oktober 2012 heeft de raad besloten gelden beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar de mogelijke verbeteringen van de verkeersveiligheid op de kruising Rijnsingel-Kievitsweg. Daarnaast is het waterschap begonnen met de uitwerking van verbetervarianten voor de kruising Rotterdamseweg-Rijnsingel. Ik heb recent weer zelf mogen ervaren dat het oversteken van de Rijnsingel, komend vanaf de Kievitsweg, voor een fietser inderdaad levensbedreigend kan zijn. En menig inwoner van Ridderkerk constateert met ons dat er op het kruispunt Rotterdamseweg-Rijnsingel soms geen doorkomen aan is. Wanneer wordt het onderzoek naar mogelijke verbeteringen op de kruising Rijnsingel-Kievitsweg afgerond en voorgelegd aan de raad en wanneer kunnen we de verbetervoorstellen van het waterschap verwachten? Het wordt nu echt tijd dat hier iets aan gebeurt.

De vanaf 2008 van kracht zijnde Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat alle bestemmingsplannen die van voor 1 juli 2003 zijn, uiterlijk 1 juli 2013 herzien moeten zijn. Dat is en blijft een hele lijst. En even voor de duidelijkheid; 1 juli 2013 is volgende week maandag. Op dit moment worden voor Ridderkerk-Centrum, Rijsoord en Ridderkerk-Zuid beheersverordeningen voorbereid. En wordt voor Veren Ambacht en Donkersloot bezien of dit voor deze gebieden ook kan. In de monitor geeft het college aan dat van de eerste drie genoemde beheersverordeningen het de bedoeling is deze voor 1 juli te laten vaststellen door de raad. Dit gaan we naar ik vermoed niet realiseren. Hoewel wij begrijpen dat de capaciteit beperkt is en dat geprioriteerd moet worden, willen wij hier toch nogmaals uw nadrukkelijke

aandacht voor vragen. Dat we nu nog bestemmingsplannen hebben die dateren uit 1972 is eigenlijk onverteerbaar. Kunt u ons informeren over de status van de bestemmingsplannen in Barendrecht en Albrandswaard? En kan de komende BAR-samenwerking nog een positieve impuls geven aan dit proces? In de monitor volgt op de bijlage met betrekking tot de bestemmingsplannen de bijlage betreffende de wijkontwikkelingsprogramma's. Is dit tekenend voor de relatie waarin deze tot elkaar staan, of zijn de WOP's nog steeds zoals ooit bedoeld richtinggevend aan de bestemmingsplannen?

Ten slotte, voorzitter, als we kijken naar de eerste programmamonitor van 2013, zien we (in bijlage 10) dat het grootste deel van de financiële taakstelling uit het coalitieakkoord "Zorg voor de samenleving" ingevuld kan worden zonder grote maatschappelijke effecten. Daar waar wel effecten lijken te ontstaan, zoals bij de wachtlijsten voor het maatschappelijk werk, wordt er door het college aan gewerkt dit tot een minimum te beperken. Gegeven echter het huidige kabinetsbeleid en de bezuinigingen die ons van rijkswege nog te wachten staan, zal in de nabije toekomst een steeds groter beroep worden gedaan op de maatschappelijke zelfredzaamheid. Dat is op zich geen verkeerde ontwikkeling, maar zal van iedereen meer vragen in het omzien naar elkaar, en dat niet alleen in financieel opzicht. En dat, voorzitter, zou wel eens de grootste uitdaging kunnen zijn waar Nederland momenteel voor staat.

De voorzitter: De heer Van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Dank u, voorzitter.
Waar staat dit college eigenlijk? Gelet op de beantwoording van de vragen naar aanleiding van de schriftelijke vragenronde is duidelijk dat het college zich graag in nevelen hult en graag mist laat ontstaan. Waar is het college bang voor?
De simpele vraag waar dit college staat met betrekking tot de structuurvisie, werd niet beantwoord. Ook niet toen we hierop doorvroegen in de commissie. Er was eens een kritisch Ridderkerks raadslid dat in 2010 zei: “Wat je niet benoemt of ontkent, kan de komende jaren geen onderwerp van beleid zijn.” Juist van dat raadslid hadden we verwacht dat hij in een andere functie net zo kritisch zou zijn. Niets is minder waar. Of om in woorden van het college te spreken of wellicht meer met de woorden van wethouder Den Ouden: waar haalt het college de vrijmoedigheid vandaan om niet transparant te willen zijn? Het lijkt haast een bewuste keuze.

Ten gevolge van het coalitieakkoord zijn bezuinigingen teruggedraaid, maar zonder aan te geven waar de complete financiële dekking gevonden moet worden. Ook nu nog niet. Blijkbaar hanteert het college het adagium ‘Regeren is vooruitschuiven’. Tekenend is dat het college stelt dat de nieuwe wensen budgetneutraal worden gerealiseerd. Formeel semantisch juist. U moet daarbij dan wel melden dat u voor forse bedragen de reserves aanbreekt. De term budgetneutraal betekent in dit geval niet ten laste van de lopende rekening, maar het spaarbankboekje van de gemeente wordt wel aangesproken. Het kost dus wel degelijk geld, want het saldo op het spaarbankboekje daalt.

Wat de VVD stoort, is het feit dat er nu opeens allerlei boekhoudkundige potjes gevonden worden door scherper te ramen. Vreemd. Heeft het vorige college zitten slapen? Dit brengt wel de nodige risico’s met zich mee. Als straks blijkt dat te scherp geraamd is, zullen de reserves aangesproken moeten worden, maar daar is al flink op ingeteerd. En wat dan? Lastenverhogingen? Nee. Kortom: wat de VVD betreft een verkeerde keuze.

Een citaat: “Veel wensen worden ten laste gebracht van het investeringsvolume. Echter, de wensen zijn groter dan het budget, dus zullen er binnen al die wensen prioriteiten gesteld

moeten worden. Dat betekent dus dat we aan een deel van onze inwoners nee moeten gaan verkopen. Inwoners die nu wellicht in de veronderstelling verkeerden dat hun wensen nog gehonoreerd zullen worden." Einde citaat.

Een citaat uit 2011 van de VVD. Waarom heeft het college niets met die opmerking van de VVD gedaan?
Nu spreekt men over herprioritering, maar duidelijk is dat sommige zaken geschrapt moeten worden. Waarom zegt u dat dan niet gewoon ronduit? U geeft aan dat extra middelen nodig zijn, maar geeft niet aan waar u die extra middelen vandaan gaat halen. Waarom schuift u die keuze voor u uit naar de tweede monitor?
De begroting ligt dan ook op tafel. Komt u dan niet bij de raad aan omdat het dan te laat is om het nog in de begroting mee te nemen.
Pakt dit college de bestuurlijke verantwoordelijkheid? Of komt u met een verkiezingsbegroting?
Durft dit college moeilijke besluiten te nemen? Of legt het alles op het bordje van de volgende raad en het volgende college?

Op de vraag naar wat het college doet als bezuinigingen niet of slechts gedeeltelijk worden gerealiseerd, geeft u verschillende antwoorden.
U geeft bij de ene partij aan dat de portefeuillehouder binnen zijn eigen budget een oplossing moet vinden, maar op dezelfde vraag geeft u bij een andere partij aan dat dan het frictiebudget of de dekkingsreserve kan worden aangesproken. Dus wat is nu het juiste antwoord op de vraag? Of laat u er liever onduidelijkheid over bestaan? We komen hier bij de kadernota nog uitgebreid op terug. Een gewaarschuwd mens telt voor twee zullen we maar zeggen.

Uw commentaar bij de meicirculaire is dat de gevolgen meevallen ten aanzien van wat verwacht werd, maar waar is de realiteitszin dat met de nieuw aangekondigde bezuinigingen op landelijk niveau ook op gemeentelijk niveau nog verder bezuinigd zal moeten worden? Ook hier een passieve houding van het college: we zullen het wel zien bij de tweede monitor. Waarom niet het eerlijke verhaal vertellen?

Afsluitend, voorzitter.
Een gezin dat te veel geld uitgeeft, kan tijdelijk de spaarrekening aanspreken, maar op lange termijn zal men structureel moeten snijden in de uitgaven en dus dingen moeten laten en soms pijnlijke keuzes moeten maken. Doet men dat niet of te laat, dan komt men heel snel in de schuldhulpverlening terecht. Laat het college het zover komen? Maakt u een verkiezingsbegroting? Schuift u moeilijke keuzes door naar de volgende raad of coalitie? Of pakt u uw bestuurlijke verantwoordelijkheid in november en vertelt u het enige juiste verhaal? Iedereen, niemand uitgezonderd, gaat – hoe vervelend ook – de gevolgen van de bezuinigingen merken. Wees helder en transparant. Of laat u bewust de mist hangen, zodat de inwoners en ondernemers op het verkeerde been worden gezet?

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Onderdelinden, CDA.

De heer Onderdelinden: College en raad, gefeliciteerd. Zo kan het wat mij betreft ook. Gefeliciteerd met het financiële eindresultaat 2012 en de uitkomsten van de eerste monitor. Nogal wat gemeenten, zo blijkt volgens de VNG, kunnen dit niet op hun conto schrijven. Is op zijn Ridderkerks begroten een geheime formule waarmee we de boer op kunnen, of is dit juist een valkuil? Ik kom er straks op terug.

Evenals vorig jaar een dringende opmerking over de wijze van aanwending van de algemene reserve. In onze eerdere CDA-vragen, antwoordde u dat de reserve bijvoorbeeld kan worden gebruikt voor dekking van een rekeningtekort. Uit pagina 196 blijkt echter een groot aantal aanwendingen, zoals buurtspeelruimte, verkeersmaatregelen, bodemkwaliteitskaarten, fietsenstalling en ga zo maar door.
Wederom vraagt het CDA om dit soort zaken ten laste van de reguliere en functionele begrotingsposten te laten vallen en dus de algemene reserve daarmee niet te bevuilen. Ik zie in mijn tekst dat hier twee uitroeptekens achter staan.

De BAR-samenwerking. Kwalificering van het samenwerkingsrisico zal door u nader worden uitgewerkt in de komende begroting. Daarnaast hebt u structureel € 5 miljoen besparing voor de drie gemeenten ingeboekt. Voorzitter, vindt u ook dat die € 5 miljoen in contrast staat tot de tevens door u geformuleerde risico's op dit punt?
Vindt u ook dat die elkaar bijten?

Opvoedingsondersteuning. Op pagina 41 en 42 blijken allerlei meevallers op dit punt. Een totaalbedrag van € 210.000,-.
Niet tijdig voor de juiste doelgroepen ingezet, zo staat er geformuleerd. Daar balen wij van. Het is ook niet voor het eerst. Bent u van plan dit geld alsnog in te zetten voor de nieuwe jeugdzorg? Zeker na afloop van 1 januari 2015? Daarna kan minder beroep worden gedaan op de geïndiceerde jeugdzorg.

Analyse eerste monitor. De immense voordelen uit de eerste monitor belopen een bedrag van meer dan € 5 miljoen voordeel. Daaraan gekoppeld gebruikt het college woorden als opbrengsten van scherper ramen en posten die vrij eenvoudig verlaagd kunnen worden. Voorzitter, in deze zaal en voorgaande zalen heeft het CDA met toenmalig fractievoorzitter Verbeek gesproken over meerdere operaties die over precies hetzelfde gingen. De ruimte in de begrotingen zou er daarna uit zijn. Nu vliegen de positieve miljoenen ons om de oren.

Voorzitter, bij de kadernota komen wij er nog een keer op terug, maar ook nu praten we eerder over een kerntakendiscussie, over bijdrage 10 van de eerste monitor met bezuinigingsvoorstellen en dreigende tekorten, terwijl nu ook een ruime, ruime andere kant van de medaille blijkt.
Natuurlijk gunnen we elkaar ook de geconstateerde meevallers, maar niet de wijze waarop.

ISV-gelden. Naar aanleiding van onze schriftelijke vragen hierover erkent u de financiële risico's van deze te late realisering van oude doelen en beleidsuitgangspunten. Voorzitter, bent u bereid dit naar voren te halen teneinde ISV-gelden veilig te stellen?

Investeringsvolume. Op pagina 41 merkt u op om de algemene reserve mogelijk aan te wenden om de kapitaallasten behorend bij het doel investeringen te realiseren. Klopt dit? Voorzitter, welke normen en kaders denkt u hiervoor te ontwikkelen? Dit zou de algemene reserve rechtstreeks aantasten. In de commissievergadering werd gesproken over het vrij permanent niet realiseren van zelfs recente plannen over de investeringsvolumes. Waarom lijkt dit permanent te blijven?

Grondexploitatie. Op pagina 172 wordt een overzicht verstrekt van in exploitatie opgenomen complexen. Vanwege de voorzieningen, ruim € 4 miljoen, en de ramingen, wordt nu per saldo een meevaller verwacht van een kleine € 7 miljoen. Dit is dus ook de extra ruimte die de gemeente heeft voor toekomstige tegenvallers op het gebied van grondexploitatie.

Voorzitter, bent u het met ons eens na te denken over andere marges dan gebruikelijk, zoals ook in het licht van die eerdere € 7 miljoen aan de positieve kant?

Niet-gerealiseerde bezuinigingen. Op pagina 133 worden deze in kaart gebracht. Welk beleid zit erachter om aan de eerder geformuleerde uitgangspunten geen uitvoering te geven? Vandaar dat ze opgenomen zijn onder de kop ‘niet-gerealiseerde bezuinigingen’.

Tot slot. Vijf minuten is te kort, voorzitter. Dat vindt u ook. Neemt u vooral de raad serieus. Dit had ik opgeschreven voordat het eerste agendapunt vanavond aan de orde kwam. Ook door ons ongevraagd te informeren over de zaken van bijvoorbeeld de eerste monitor. Wacht niet altijd tot de nota’s uitkomen. Dit kan het draagvlak vergroten.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser. D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter.
De totale financiële positie van Ridderkerk is, net als die van andere gemeenten, minder gunstig geworden. Hoewel dat op dit moment niet dramatisch is, is het voor mijn fractie toch een punt van zorg. Het heeft onze bijzondere aandacht.
Daarnaast heeft D66/GroenLinks altijd grote zorgen gehad over de risico’s van de grondexploitaties. Vorig jaar heeft mijn fractie tijdens de behandeling van de rekening zorgen geuit over de grondexploitatie van Cornelisland en het afgelopen jaar hebben we de verwachte opbrengst significant naar beneden moeten bijstellen. Hiermee zijn we als gemeente in de praktijk met de neus op de feiten gedrukt. En nu oordeelt de accountant dat het risicoprofiel niet langer neutraal, maar ongunstig is. Dat is nogal wat.

D66/GroenLinks blijft zich hierover enorm grote zorgen maken. Daarnaast wijst de accountant, net als vorig jaar, in het bijzonder op het risico van de ontwikkeling Nieuw Reijerwaard. Hij adviseert ons om dichter op de financiële huishouding van de gemeenschappelijke regeling te zitten. D66/GroenLinks volgt dit advies van harte op en wil graag met de wethouder en de algemeen bestuursleden vanuit onze raad bespreken hoe wij in Ridderkerk hier precies vorm aan kunnen geven.
Graag een reactie daarop.

Voorzitter, D66/GroenLinks vraagt bijzondere aandacht voor uitgegeven garantstellingen en gewaarborgde leningen. Wij vinden het niet per definitie onwenselijk, maar het zijn wel substantiële bedragen waar de gemeente risico op loopt. Daarom vinden wij dat je er alert op moet zijn, vooral in de wetenschap dat voor een substantieel deel van die garantstellingen geen vangnet is. Wij vinden het daarom van groot belang in beeld te krijgen hoe de gelopen risico’s op deze garantstellingen en gewaarborgde leningen precies zijn. Deelt de wethouder deze zorg? Graag een reactie.

Minder industrieel watergebruik is voor D66/GroenLinks over het algemeen genomen goed nieuws. Dit kan betekenen dat we zuiniger en efficiënter met water omgaan, maar als het een teken van verminderde economische activiteit is, zijn ook wij daar minder blij mee.
Een goed draaiende economie is het hart van een gezonde en bloeiende gemeente. Wij zijn daarom blij dat wij in het afgelopen jaar een beleidsplan hebben vastgesteld en dat blijkt dat we een actiever beleid gaan voeren dan in het verleden.

Waar wij nog veel enthousiaster van worden, is de toezegging van de wethouder dat er deze

week overleg zal plaatsvinden voor niet alleen een actiever beleid, maar voor een proactief economisch beleid.
Zeker in deze tijd van economische teruggang is alleen een proactief economisch beleid doeltreffend. Wij zijn dan ook benieuwd naar de uitkomsten van het overleg dat de wethouder deze week heeft gehad.

Daarnaast wil D66/GroenLinks benadrukken dat de proactiviteit, waarvan ik overtuigd ben dat die er nu gaat komen, zich niet alleen beperkt tot het invullen van Cornelisland – een belangrijke prioriteit – maar Ridderkerk in het algemeen als een prachtige vestigingsgemeente op de kaart zet.

Voorzitter, D66/GroenLinks betreurt het dat in 2012 niet meer is geïnitieerd en gerealiseerd op het gebied van duurzaamheid. Zo zien we dat de geplande fietshighways er nog niet zijn en we betreuren het dat projecten zoals het gebruikersvriendelijk maken van bushaltes voor mindervaliden vertraagd is. Wij hopen dat dit college in 2013 haastige spoed maakt met deze initiatieven.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Neuschwander: Voorzitter, allereerst wil ik beginnen met een compliment aan de ambtelijke organisatie voor al het werk en de tijd die in de afgelopen maanden is besteed aan de voorbereiding van de jaarstukken en de eerste monitor.

Ik wil zoals gebruikelijk beginnen met de goedkeurende accountantsverklaring van Deloitte. Het is goed om vast te stellen dat Deloitte ook dit jaar weer een positieve verklaring heeft afgegeven over de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. Aanvullende informatie uit de stresstest waarin wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen vanuit Den Haag naar aanleiding van het regeerakkoord, vinden wij zeer waardevol. Daarnaast is aanvullende informatie over solvabiliteit en rentabiliteit voor onze BAR-partners Barendrecht en Albrandswaard aangeleverd, waardoor wij in staat worden gesteld om een zuivere beoordeling te maken. Een woord van dank aan de heren Van Vught en De Winter voor hun heldere toelichting.

Stressindicatoren geven een zuiver beeld van de financiële positie van Ridderkerk. Ondanks de moeilijke tijd waarin we momenteel verkeren, doet Ridderkerk het bovengemiddeld goed. Met andere woorden: Ridderkerk rolt er op tal van onderdelen goed uit ten opzichte van het landelijk gemiddelde of onze buurgemeenten. Uiteraard zijn er ook punten van zorg.

Ridderkerk heeft een sterke reservepositie ten opzichte van onze BAR-partners, maar die moeten we wel trachten te behouden. Een dalende lijn in de reserves is in onze ogen enkel acceptabel als zicht op economisch herstel zeker is. De crisis waarin we momenteel zitten, duurt voort en duidelijk zicht op verbetering is er niet, hoewel de eerste signalen zich aftekenen. We waarschuwen de portefeuillehouder Financiën hier zeer alert te blijven.

De grondexploitatie baart D66/GroenLinks zorgen. Voorzitter, ook Leefbaar Ridderkerk maakt zich zorgen over Cornelisland, Nieuw Reijerwaard, het Centrumplan en Het Zand.
Dalende vastgoedprijzen liggen hieraan ten grondslag als gevolg van de economische crisis. Ook vorig jaar hebben wij dit aandachtspunt onder de aandacht van het college gebracht. De ontwikkeling van Cornelisland verdient meer dan alle aandacht. We zeggen het nog maar

eens.
Argumenten om niet actief aan de bak te gaan met de uitgifte van gronden via marktpartijen, zijn voor ons volstrekt onacceptabel. Dat is meer een signaal naar de portefeuillehouder RO dan Financiën, omdat een actieve benadering bij verkoop van gronden dit project alsnog tot een succes kan maken als er de nodige energie in wordt gestoken.

College, dit project kunt u momenteel nog maken of breken. Wij verwachten daarom een proactieve benadering bij verkoop van gronden van Cornelisland en een duidelijke rapportage van het college richting de raad.
Duidelijker kunnen wij het niet zeggen.

Voor de overige projecten dient dat creativiteit tot oplossingen kan leiden. Neem bijvoorbeeld de werkwijze die momenteel in Het Zand gehanteerd wordt waardoor dit project behapbaar blijft en tot grote interesse leidt bij potentiele kopers.

Wethouder, in eerdere woningbouwbijeenkomsten heeft u de financiële risico's van bestaande projecten inzichtelijk gemaakt. Wij vonden die sessies zeer waardevol. Ik denk dat ik namens de hele raad spreek als wij u hierin willen ondersteunen om gezamenlijk tot de juiste keuzes te komen. Ook als het in eerste instantie geld kost.

Dan iets over garantstellingen voor Woonvisie. Ook garantstellingen vragen voortdurend onze aandacht en maken deel uit van het risicoprofiel. De gemeenteraad moet hierover op gezette tijden worden geïnformeerd.

Nieuw Reijerwaard. De gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard valt onder het verhoogd risicoprofiel. Dat verbaast ons niet. De kans dat deze begroting niet sluitend zal zijn, is aanwezig. Deze wetenschap moet niet tot panieksituaties leiden, maar moet ons bewust maken van een zeer actieve, professionele benadering bij de verkoop van gronden aan bedrijven in binnen- en buitenland. Maak gebruik van de beschikbare netwerken en ga met ondernemend Ridderkerk actief aan de slag met de uitgifte van deze gronden.

Risicobeheersing.
De accountant spreekt over een follow-up van risico's. Welke maatregelen worden tussentijds genomen om risico's te beheersen? Niet alleen bij de rekening, maar het hele jaar door. Dat heeft ook onze voorkeur. Op welke wijze wil het college de raad informeren over een dergelijke analyse?

Dan inhoudelijk een paar opmerkingen over de bedrijfsvoering.
Wij willen de wethouder Financiën complimenteren met het feit dat hij erin geslaagd is, door zuiver te begroten, budgetten structureel te verlagen, waardoor de voorgenomen bezuinigingen waarover wij zullen spreken in de kadernota minder negatief uit zullen vallen. Bedreigingen richting het huishoudboekje van Ridderkerk komen voor een groot deel door negatieve ontwikkelingen vanuit Den Haag. De accountant heeft in de verslaggeving de gevolgen van het regeerakkoord inzichtelijk gemaakt. Duidelijk is dat veel directe financiële effecten het gevolg zijn van decentralisatie van overheidstaken of grofweg bezuinigingsmaatregelen van het kabinet, tal van elementen die een zware druk uitoefenen op onze financiële positie nu. We hebben er veel bewondering voor dat dit college er ondanks de crisis in slaagt om een solide financieel beleid na te streven door zuiver te begroten en creatieve inzet van middelen.

Voorzitter, afsluitend. Vandaag praten we over 2012 en de stand van zaken per medio 2013.

Volgende week praten we over de kadernota en kijken we al naar 2014. Ik wil vooruitlopend op de discussie van volgende week het college de komende maanden veel wijsheid namens Leefbaar Ridderkerk toewensen bij de voorbereiding van de begrotingsbehandeling in november.

Dank u wel.

De voorzitter: Ongelooflijk. Vijf minuten op de kop af.
Mevrouw Van Nes, groep Koppes.

Mevrouw Van Nes: Dank u.
Het is zomer. Ridderkerk is mooi groen, bloemen bloeien weelderig, de zon schijnt, maar voor die zon zit een heel dikke, donkere wolk die een schaduw werpt over Ridderkerk. Die een zwarte schaduw werpt, over de wijk Rijsoord. Over polder Nieuw Reijerwaard. Gisteren is het inpassingsplan, dat de transitie van onze agrarische polder tot bedrijventerrein bewerkstelligt, goedgekeurd door Provinciale Staten. Deze schaduw trekt over onze gemeente en laat een spoor achter over onze financiële positie, de kwaliteit van de lucht die wij inademen, de geluidsoverlast en de horizonvervuiling die onze blik zal vertroebelen. Kortom: de algemene kwaliteit van wonen en welzijn voor geheel Ridderkerk, maar in het bijzonder voor de bewoners van de Rijksstraatweg en ook Ridderkerk-West. Eén klein gaatje zit er in het wolkenpakket, één streepje zon: de door anderen zo gewenste weg door onze boomgaard is niet gehonoreerd. Hoe communiceert u dit naar de bewoners?

Grondbedrijf. Was ooit het grondbedrijf de kurk waarop alles dreef, nu is het een bron van zorg, met bijna altijd financiële verliezen in het verschiet. Niet voor niets is het accountantsverslag voor een groot deel gewijd aan de risico's die zijn verbonden aan grondexploitatie. Het is zelfs nodig gebleken om voorzieningen te treffen om te verwachten verliezen te kunnen opvangen. Hoewel we bemerken dat Ridderkerk er relatief goed voor staat, is het toch wel zorgelijk dat de opgebouwde reserves in de komende jaren moeten worden aangesproken.
Van de ruim € 67 miljoen in 2012 zal in 2016 slechts € 58 miljoen zijn overgebleven, volgens de verwachtingen die door onze accountant, Deloitte, in zijn verslagen zijn opgenomen. Deloitte maakt in genoemde verslagen ook duidelijk dat de risico's welke zijn verbonden aan de grondexploitatie van Nieuw Reijerwaard fors zijn, en het aanleggen van een voorziening is wellicht op korte termijn aan de orde.
Hierin speelt de crisis van lieverlee een grote rol. Men dacht aan een tijdelijke dip, die snel weer zou overdrijven. Inmiddels zijn de gevolgen vrijwel overal merkbaar geworden. De werkloosheid loopt snel op, het aantal faillissementen is onverminderd groot en verwachtingen voor de toekomst zijn somber.

Parkeertarieven. In dat kader is het goed dat is ingestoken op een goede samenwerking met de Ridderkerkse ondernemers. Ondernemers stellen dit zeer op prijs en denken graag mee. Daar moet dan ook zeer zorgvuldig en serieus mee omgegaan worden. Dat de publieke tribune onlangs vol zat met ondernemers die gebruikmaakten van inspreekrecht, geeft aan dat hier een en ander aan mankeert. Zij kwamen niet om complimenten uit te delen. Stille getuigen waren de drie postzakken die achterbleven in de raadszaal, vol met handtekeningen. Handtekeningen tegen de, in het nieuwe coalitieakkoord, aangekondigde verhoging van parkeertarieven en uitbreiding van betaald parkeren bij winkelcentra.

Voorzitter, het op peil houden van onze financiële positie is zeker geen eenvoudige opgave, maar direct naar het middel van lastenverzwaring grijpen is in onze ogen niet de structurele oplossing waar we op wachten. Het bedrijfsleven kan de negatieve effecten hiervan niet meer

dragen. Het college geeft aan dat er een onderzoek loopt naar de effecten van de uitbreiding van betaald parkeren. Die kunnen wij ook wel voorspellen. De leegstand van winkels neemt nu al toe; dat zal alleen maar meer worden. Het zou beter zijn onderzoek te doen naar inventieve wijzen om dat fenomeen te keren. Een dergelijk onderzoek zou wellicht door ‘eigen mensen’ plaats kunnen vinden, in overleg met ondernemers. Kunt u een dergelijk onderzoek toezeggen?

BAR-risico. Een nieuw financieel risico is de BAR-samenwerking. In de stukken staat dat ook de toekomstige gemeenschappelijke regeling BAR gevolgen heeft voor het risicoprofiel van de individuele gemeenten. Dat is uw constatering, en wij zijn benieuwd hoe dit ingeschat wordt in de komende begroting.
Wij hebben tegen die gemeenschappelijke regeling gestemd omdat we dit al voorzien hebben, maar ook omdat we een ambtenarenfusie veel te ver vinden gaan. Naar ons idee is dit een grote stap in de richting van een gemeentenfusie! Een uitspraak van bestuurskundige de heer Fleurke is: “Samenwerking van ambtelijke diensten kan de zelfstandige positie van gemeenten ondermijnen.” Ambtelijke fusie is slechts een ‘doorganghuis’. Wij hebben dan ook tegen deze BAR-samenwerking gestemd.

Een ander risico is de externe veiligheid. Wij hebben eerder dit jaar erop aangedrongen om de opslag van consumentenvuurwerk in woonwijken onmogelijk te maken. Dit kan door dit in de bestemmingsplannen op te nemen en dit is ook toegezegd. Tot onze grote verbazing is dit niet gebeurt bij bestemmingsplan Bolnes Maasoever-Oost. Wij gaan ervan uit dat dit in het hiervoor genoemde bestemmingsplan alsnog gebeurt en in de toekomst in alle bestemmingsplannen wordt meegenomen.

Bij dit bestemmingsplan en de bouw van 190 woningen horen ook veel verkeersbewegingen. Dat verkeer gaat deels via de Rijnsingel, die al zwaar belast is. Met het aanpassen van het kruispunt hopen we dat een deel van de problemen opgelost is, omdat de doorstroming zal verbeteren. Dit neemt niet weg dat de geluidsbelasting ook daar nu al groot is.
Dat is ook het geval in Ridderkerk-West, waar nu wel een stuk geluidsscherm komt, maar ook van alles geprobeerd moet worden om ook het laatste deel van schermen te voorzien. En wat doet u concreet met de recente uitslag van de geluidmetingen, die matig tot slecht waren?
Geluidoverlast wordt ook keer op keer bij Veren Ambacht geconstateerd. Vaak gaat het om niet gebruikmaken van walstroom, zodat koelmotoren dag en nacht ronken. Er staat nog altijd een bedrag van € 1.270.000,- omdat de aanleg van Veren Ambacht positief is afgesloten. Dit geld heeft inmiddels de bestemming Toeristische Overstapplaats Deltapoort. Dit wijst naar de boomgaard, zie nota Deltapoort. Omdat de gemeente gaat handhaven op terugplant van fruitbomen in de boomgaard en de boomgaard buiten het inpassingsplan Nieuw Reijerwaard is gehouden, kan dit geld besteed worden aan datgene waarvoor het eigenlijk gereserveerd was, Veren Ambacht.
Er zou bijvoorbeeld een geluidswal in de oude afmetingen teruggebouwd kunnen worden. Kunt u toezeggen dat hiernaar gekeken wordt?

Participeren moet mogelijk blijven, voor jong en oud, arm en rijk, gezond of beperkt. We moeten er alert op blijven dat bezuinigingen niemand uitsluit van participeren aan de maatschappij. Daarin vinden we iets terug in de nota Zilver, grijs en goud, evenals de drie decentralisaties, waar we middenin zitten.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes, u moet afronden.

Mevrouw Van Nes: De participatienota wordt geëvalueerd. We kijken vol belangstelling,

samen met de wijkoverleggen, uit naar wat daaruit komt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Japenga, ChristenUnie.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter.
Het is niet wijs om geld uit te geven dat er niet is. We moeten de tering naar de nering zetten. Waar we met elkaar dachten vrij te worden door het geld, zijn we er meer dan ooit slaaf van. Hoge hypotheken en andere schulden maken dat we vooral voor de bank aan het werk zijn. Het is dan ook heel verstandig dat we aan het sparen zijn en schulden aflossen.
Als we met dat in het achterhoofd kijken naar de rekening en de monitor, dan kunnen we concluderen dat het college het goed en zorgvuldig heeft aangepakt. Ondanks de diverse ontwikkelingen bleek het mogelijk positieve cijfers te schrijven. Echter, er zijn allerlei ontwikkelingen. Ik wil bij een aantal stilstaan.

De bouw is vrijwel stil komen te liggen. Ook in Ridderkerk merken we dat goed. Het is dan wel hoopgevend dat projecten in Het Zand in de startfase op goede belangstelling mogen rekenen. We hopen dat deze gewilde woningen snel gerealiseerd kunnen worden.

Cornelisland en Nieuw Reijerwaard moeten ingevuld worden. Het college heeft aangegeven extra inspanningen te zullen plegen om bedrijven naar Cornelisland te krijgen. Dat streven willen we nadrukkelijk toejuichen, onderstrepen zelfs. Als ChristenUnie zullen wij dit proces nauwgezet blijven volgen. Ik begreep zojuist van D66/GroenLinks en Leefbaar Ridderkerk dat die dat ook doen. Andere partijen wellicht ook.
Met het oog op Nieuw Reijerwaard is te zeggen dat gisteren het inpassingsplan is vastgesteld door de provincie. Er komt gelukkig geen derde ontsluitingsweg en verdere invulling van de boomgaard met bedrijven. De staten van Zuid-Holland waren verstandig en hebben in meerderheid naar de bewoners en de Ridderkerkse raad geluisterd. Er is een motie aangenomen die aandringt op uitbreiding van het onderzoek dat nu gaande is met het oog op aankoop van de woningen aan de Rijksstraatweg.
Vorig jaar heeft de ChristenUnie verzocht om een dergelijk onderzoek en dat verzoek is namens de raad door het college aan het bestuur van de GR overgebracht. Onze motie van vorige maand komt hiermee in een ander daglicht te staan. We drongen daarin aan op snelle afronding van het lopende onderzoek. Het stond geagendeerd voor de vergadering van de GR vorige week maandag. Daar is het van de agenda afgehaald, met natuurlijk in het achterhoofd dat wat gaande was in de Staten. Nu ligt er een motie in de Staten.
De motie in de Staten gaat ervan uit dat het bredere onderzoek tegen het einde van 2013 zal zijn afgerond.
In het onderzoek wordt een substantieel groter deel van de bewoners van de Rijksstraatweg betrokken, er wordt onderzocht wat de wensen zijn van de bewoners, of planschade volstaat of dat er aangekocht wordt en weer verkocht. Graag willen we duidelijkheid over dit proces. Wie voert het onderzoek uit, wie stelt de onderzoeksvragen op, wat zijn de grenzen van het onderzoek, welke woningen vallen er wel onder en welke niet en wat is de planning van het onderzoek?
Het is mooi dat het onderzoek wordt uitgebreid, maar het is ook langere tijd van onzekerheid. Mijn vraag aan het college is of we voor volgende week duidelijkheid kunnen hebben over het proces.
De ChristenUnie wil bepleiten dat er door raad en college meegedacht kan worden voordat het onderzoek start. Indien nodig, gaan we volgende week op dit onderwerp nog een motie indienen.
Graag een reactie van het college.

Het Wmo-overleg is weer vlotgetrokken en er zit nu een verbrede groep. Dat is niet vanzelf gegaan. Er is veel weerstand.
Het was een sterke wens van de raad om tot een nieuwe overlegsituatie en gezonde overlegsfeer te komen. Dat dit er nu staat na tijden van stilstand, is zonder meer een prestatie. We hopen dat alle betrokkenen zich nu weer kunnen richten op de zaak waar het werkelijk om gaat, namelijk de inwoners met een zorg- of hulpvraag.
Geef de nieuwe groep de komende maanden ruimte om aan de slag te gaan.

We kregen een brief van de buurtpreventie in Bolnes die aanklopt voor extra geld voor het goed functioneren van deze bijzondere vorm van vrijwilligerswerk. Wij zijn blij met het werk van de teams die in Ridderkerk actief zijn en komen bij de kadernota volgende week met een motie om het werk van de vrijwilligers van de buurtpreventie ook financieel mogelijk te blijven maken.

We willen het college en de ambtenaren dank zeggen voor al het werk dat is verricht in de afgelopen maanden.
Ook rond de behandeling van de vragen in welke vorm dan ook.
Ik wil nog kort ingaan op een aantal punten.

De voorzitter: Mijnheer Japenga, u bent over uw vijf minuten heen. U moet afronden.

De heer Japenga: Mag ik in twee zinnen proberen alles samen te vatten?

De voorzitter: Twee zinnen, ik ga ze tellen.

De heer Japenga: We zijn niet blij met de wachtlijst die inmiddels is ontstaan bij het Algemeen Maatschappelijk Werk.
De minima hebben onze aandacht nodig. We zijn heel blij met de actie in de afgelopen weken van het klantenplatform en de gemeente met het informatiekoffertje voor de minima. Complimenten voor die aanpak.
En dit vind ik mooi om te zeggen. Mag dat, voorzitter? Het moet gezegd worden. De accountants die wij hebben, zijn goud waard. Heldere stukken en heldere toelichtingen. Het is dat je af en toe moet aanbesteden, anders zou je hen toch voor het leven benoemen.

De voorzitter bij interruptie: U moet afronden.

De heer Japenga: De rest bewaar ik voor volgende week. Ik heb nog leuke dingen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Wij bedanken de organisatie voor hun inzet om deze stukken weer te realiseren. Wanneer wij kijken naar raadsbesluit 3A, kunnen wij instemmen, met dien verstande dat de voorziening van € 250.000,- aan de krappe kant blijkt te zijn. Financiën zijn belangrijk, maar geen doel. Het is een middel. Mensen staan centraal.
Kijkend naar het besluit programmamonitor, kunnen wij deze voor kennisgeving aannemen.
Ook met punt 3 kunnen we akkoord gaan. Bij punt 2 zijn meer vragen. Waarom is er geen overzicht met daarop de 11e begrotingswijziging?

Wij vragen de toezegging van het college dat deze vanaf nu standaard wordt bijgevoegd.
Nu moeten raadsleden het zelf uitzoeken.

Op pagina 23 treffen we een eerste overzicht aan. Opvallend is dat bij scherper ramen gelden kunnen vrijvallen.
Opvallend is dat er zo tientallen of duizenden euro's gevonden kunnen worden, maar alleen in het sociale domein. Graag de toezegging van het college dat deze bril ook op stenen en onderhoudsdomein wordt gericht. Wij verwachten er namelijk heel veel van.

De lokale zorgstructuur wordt herijkt. Ik vraag mij af of het voor de raad duidelijk is welke effecten de keuzes van het college hebben. De drie decentralisaties hebben een grote impact op onze samenleving.
Nu al worden er nieuwe kaders gehanteerd en uitgeprobeerd. De raad is hierbij niet betrokken. Wel zijn er raadsinformatiebrieven, maar om in participatietermen te spreken: niveau 1. Het informeren. De raad moet op het hoogste niveau meebeslissen. Net als bij de vorming van de metropoolregio moeten raadsleden in het proces aan tafel gaan zitten en de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen. Dat vraagt ook een actieve raad. Het realiseren van de transformatie terwijl de winkel doorgaat, is de grootste klus op het terrein van inkomen, werk en zorg in de komende jaren. Wij vragen van het college de toezegging om met de raad in gesprek te gaan hoe zij raadsleden meer kunnen betrekken bij de lopende ontwikkelingen. Wij staan positief tegenover de inspanningen, bijvoorbeeld op het gebied van jeugdzorg, maar vinden het noodzakelijk dat wij op alle terreinen intensiever betrokken raken.

Gezien de onzekerheden en de verwachte tekorten voor bijvoorbeeld de Wmo, stellen wij voor het bedrag dat vrijvalt met scherper ramen voor de Wmo in een bestemmingsreserve onder te brengen.
Wij beschouwen dit als een mondeling amendement.

Wij vragen de expliciete toezegging van het college om bij elke programmamonitor een Wmo-factsheet toe te voegen, met daarin de lopende projecten. Dus niet meer eenmaal per jaar, maar bij elke programmamonitor, met de lopende projecten per veld, gelden en bezuinigingen.
Zowel lokaal als nationaal doorgevoerd en verwacht.

De wethouder heeft toegezegd dat dit na de zomer bij de programmamonitor zal worden toegevoegd.

In de commissievergadering van 20 juni jl. gaf de wethouder aan dat er grote wijzigingen gaan komen voor de huishoudelijke hulp. De bezuinigingen vanuit het Rijk zijn teruggeschroefd. De informatie, of het plan zo u wenst, komt na de zomer.
De PvdA-fractie gaat ervan uit dat het resterende budget, 60%, leidend is en dat er geen extra lokale bezuiniging op wordt toegepast.
Wanneer het college anders denkt over dit uitgangspunt, horen wij dat graag in eerste termijn.

Wij blijven ons verbazen, gezien de landelijke en Koninklijke inspanningen om meer mensen en vooral kinderen te laten sporten en bewegen, over het feit dat het wegbezuinigen van goede gymleraren zonder slag of toelichting kan gebeuren. In de hele monitor wordt lippendienst bewezen aan het belang van sport, kwaliteit en werkgelegenheid. Is er een relatie met de niet-gerealiseerde bezuiniging op combinatiefunctionarissen? Wij zullen in ieder geval voor de vakleerkrachten gym bij de kadernota met een voorstel komen.

De werkloosheid onder jongeren loopt op. Jonge mbo'ers zijn kwetsbaar op de arbeidsmarkt, en toch wordt bezuinigd op opsporing van jongeren. Wij zien daar een spanningsveld.

Het minimabeleid wordt na de zomer gepresenteerd. De armoedemonitor wordt na de zomer besproken. Bij schuldhulpverlening is de tendens dat de aanmeldingen blijven stijgen. De kosten beschermingsbewind stijgen. Er zijn meer wanbetalers zorgpremie.
Er is extra aandacht nodig voor gezinnen, kinderen, werkende armen en ouderen met een klein pensioen. Het inboeken van scherper ramen op minimabeleid van € 90.000,- lijkt dan ook veel te vroeg, net als het verminderen van het budget opvoedingsondersteuning. Er zou beter gewerkt kunnen worden aan kinderpakketten die participatie zullen bevorderen.

De ingeboekte bezuinigingen op woningaanpassing staan haaks op de uitspraak op bladzijde 26, omdat verwacht wordt dat er een groter beroep wordt gedaan op welzijn, huishoudelijke hulp en woningaanpassing.

Ridderkerk heeft een sterke reservepositie. Uit de recente stresstest blijkt dat Ridderkerk relatief ten opzichte van Barendrecht en Albrandswaard profiteert van de steun van het Rijk. Er worden meer gelden ontvangen. De sociaal economische positie van de inwoners is daar deels de oorzaak van.

Participatie en het ervaren van betrokkenheid …

De voorzitter bij interruptie: Mevrouw Ripmeester, wilt u afronden?

Mevrouw Ripmeester: Ik ben er bijna.
… begint met het beantwoorden van telefoontjes en brieven. En waarom lukt het toch niet? Veel voorgestelde bezuinigingen zullen hun effecten pas tonen in de jaren na 2014. Het door de coalitie voorgestelde betaald parkeren heeft een positief financieel effect in 2013. De overige effecten kunnen door de volgende coalitie worden opgevangen.
De coalitie voelt al aankomen dat betaald parkeren lastig zal liggen. Dat durft men niet aan. De verkiezingen zijn begonnen.

Wij wensen het college een wijs en warm hart toe. En de ambtenaren bij het opstellen van de begroting 2014.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het college is aan zet. Ik roep het college op zich te beperken tot de hoofdlijnen. Anders neemt het te veel tijd in beslag. Per collegelid vijf minuten, met uitzondering van de wethouder Financiën, die iets meer tijd nodig zal hebben. Het woord is aan de wethouder Financiën, wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ik begrijp dat de collecte hier aan deze tafel goed loopt. Niet voor het verzamelen van euro’s, maar voor munitie …

De voorzitter: Ja, maar daar ga ik over. Dus dat feestje gaat niet door. U hebt iets meer dan vijf minuten, maar niet veel meer.

Wethouder Den Ouden: De woorden van dank van mevrouw Ripmeester, maar de anderen komen ook aan bod voor een wijs en warm hart, die eigen ik mij graag toe en wederkerig wens ik u allen dat ook toe.
Sommigen van u sloten aan bij de eerste pagina’s van de jaarrekening. De jaarstukken waar de goedkeurende controleverklaring van de accountant is afgedrukt.
Dat zegt met zoveel woorden dat de grootte en de samenstelling van de baten en de lasten en

ook van de balans per 31 december op orde zijn. Bovendien voldoet de jaarrekening aan alle rechtmatigheidscriteria.

Enkelen van u hebben de organisatie bedankt. Ik zal dit zeker verder overbrengen. Dat zijn ze zeker waard. Ook mijn dank voor de heldere documenten die zij geproduceerd hebben. Helder omdat, als ik even terugreken hoeveel vragen er gesteld zijn over de rekening, slechts 116 door 27 raadsleden; dat is gemiddeld 4 per raadslid. De totale rekening besloeg 240 bladzijden. Over helderheid van stukken gesproken!

Voorzitter, ik vind het ook op zijn plaats om een compliment aan mijn voorganger te uiten, de wethouder Financiën, de heer Vroegindeweij. We hebben het tenslotte over de rekening van 2012. In dat jaar was hij verantwoordelijk en aanspreekbaar. Ik sta op zijn schouders. Dat voelt stevig.

Het voelt ook goed. Enkelen van u refereerden aan de woorden van de accountant: solide, zowel in de stresstest als in het accountantsverslag. Natuurlijk onderscheidt Ridderkerk zich niet van andere gemeenten in het opzicht van grondexploitaties. Het zou ondenkbaar zijn dat we de enige gemeente in dit land zouden zijn waarvan de accountant niet zou zeggen dat ten aanzien van de grondexploitaties in het algemeen het risicoprofiel toeneemt. Daarin onderscheidt Ridderkerk zich natuurlijk niet. Terecht dat u in verschillende bewoordingen uitspreekt dat daar aandacht voor moet zijn. Dat hebben we ook nadrukkelijk. U wordt daar de laatste tijd nadrukkelijker en frequenter over geïnformeerd. Ten aanzien van Cornelisland kunt u binnenkort een raadsinformatiebrief verwachten. In het kader van de toezegging hoe een actieplan eruit zou zien. Intern hebben we afgesproken met een aantal betrokken portefeuillehouders en de ambtelijke organisatie daar heel dicht op te zitten. Dat kunt u in de komende tijd goed volgen.
Er zijn extra bewegingen nodig, eventueel met externe ondersteuning. Er is ons veel aan gelegen dat de exploitatie zoals die was bedacht, gaat kloppen.

Ik refereer aan een raadsinformatiebrief. Dat doet mevrouw Ripmeester niet alle deugd, begrijp ik. Het is om u als raad te informeren over die dingen waar u over hebt aangegeven te willen worden geïnformeerd. U weet ook dat daar geen impliciete besluiten in verborgen zitten. Het is om u te informeren. Het is aan u of u daar wat meer mee zou willen doen.
Als u wilt dat die raadsinformatiebrief wordt afgeschaft, dan zullen wij ons daar niet tegen verzetten. Die ambtelijke capaciteit kan weer voor iets anders benut worden.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, dan spijt het mij: ik heb niet gezegd dat u de raadsinformatiebrieven moet afschaffen. Ik zei dat de raad daarin ook actief moet zijn. Maar nu we het hier toch over hebben: wanneer in de stukken verwezen wordt naar de raadsinformatiebrief, vind ik dat niet zo sterk. Ik vind het sterker wanneer expliciet vermeld wordt over welk besluit of welk kader er gesproken wordt. Het puur verwijzen naar een brief vind ik informatief, maar niet sterk.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, als het gaat om besluitvorming, kan nooit naar een raadsinformatiebrief verwezen worden. U weet dat alle raadsinformatiebrieven heel snel op de website van de gemeente te vinden zijn. Dat lijkt mij handiger en doeltreffender dan daaruit een zin te citeren.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Kan de wethouder Financiën dan toezeggen dat elke begrotingswijziging dan specifiek vermeld wordt?

Wethouder Den Ouden: Alle begrotingswijzigingen worden altijd specifiek vermeld. Nu hebben we vanavond geloof ik met de elfde te maken.

Voorzitter, nog even algemeen.
We hebben te maken met een rekening met een positief saldo van circa € 1,2 miljoen. Dat is een mooi resultaat, maar daar hoort een nadere analyse bij. Dat gebeurt. Er is een groot aantal incidentele voor- en nadelen. Wat nu is gebeurd – het is vorige week in de commissie aan de orde geweest – is dat een aantal rekeningresultaten op rij, waar enerzijds incidentele baten en lasten leiden tot een positief rekeningresultaat, vraagt om nog meer analyse dan vorige jaren, tegen de achtergrond dat we weten voor een bezuinigingsoperatie te staan. Er zitten veiligheden en zekerheden ingebouwd. Dat is gunstig.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, u spreekt over ingebouwde zekerheden. Dat was een punt waaraan ik graag aandacht wil besteden. Om gemakkelijk te kunnen ramen en op posten te kunnen begroten, lijkt dat leuk, maar ik dacht dat we die operatie achter de rug hadden en het is best lastig voor de toekomst. Als u ons als raad straks bij de begroting vraagt om weer dit of dat, hebben we te maken met de jaarrekening 2012 en de analyse van de programmamonitor. Dan praten we over miljoenen. Dat weet u heel erg goed. Het gaat dan om structurele zaken. Ook de SGP heeft daar eerder aandacht voor gevraagd.
Dus u brengt mij uit mijn evenwicht. Waar moeten we nog bezuinigen en waar zitten de reserves op het moment dat u weer aankomt met scherpe ramingen? Dat brengt de raad, althans mij, in onzekerheid. We weten niet precies waar we het over hebben en waar we moeilijk en makkelijk over moeten doen.

Wethouder Den Ouden: Om u daarbij te helpen, is bij elk van die bijstellingen per programma duidelijk aangegeven wat de bijstelling kan zijn en waarom het een bijstelling kan zijn in de omvang van dat bedrag. De doelstellingen die we moeten realiseren, komen daardoor vooralsnog niet in het gedrang. U noemt een bedrag van € 5 miljoen, inderdaad opgeteld over vijf of zes jaren. Als je het middelt over de eerste paar jaren, dachten wij bij de vaststelling van de begroting dat ongeveer € 900.000,- uit de dekkingsreserve bij te moeten ramen. Door de wijze waarop we geanalyseerd hebben, brengen we dat in de programmamonitor terug tot bijramen uit de dekkingsreserve tot ongeveer € 0,-. Dat is een gunstige startpositie voor de komende behandeling van de kadernota, waar sommigen van u al een voorschotje op hebben genomen.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Het is goed om te constateren dat toen de accountant er was, ik erop heb geanticipeerd door te zeggen dat de algemene reserve met € 11,2 miljoen zou moeten worden belast. De accountant heeft ook een opmerking over het meerjarenperspectief en de stresstest gemaakt. Ik heb dat letterlijk aan hem voorgelegd, wat hij niet bestreden heeft. Als je kijkt naar de laatste stand van zaken, de kadernota, de meicirculaire die nu voorligt, is er een saldo van ongeveer € 1,5 miljoen tekort, los van de dekkingsreserve. Dat is een heel ander verhaal. Dit perspectief wil ik wel geschetst hebben, zodat we over dezelfde uitgangspunten spreken.

Wethouder Den Ouden: U dreigt nu erg technisch te worden. Het gesprek is nu tussen u en mij. De uitgangspunten voor de kadernota zijn helder verwoord. Ze zijn vorige week nog een keer toegelicht. U haalt nu de meicirculaire erbij, die voor 2014 gelukkig positief uitkomt. Maar nu bij de rekening 2012 en programmamonitor 2013 hebben we het niet over het effect van de meicirculaire. Dat zou onterecht zijn.
Als u refereert aan de € 11,2 miljoen die de accountant noemt over de algemene reserve, is dat niet waar. Hij had het over de totale reservepositie. Dat is algemene reserve plus overige

reserve en zo voort. Dan gaat het over een heel andere orde van grootte. Als u het wel heeft over de algemene reserve in uw eerste termijn, dat daar zomaar bedragen aan onttrokken worden, is dat beslist niet het geval. Bij iedere uitgave in 2012 waar u in de rekening leest dat daar bedragen onttrokken zijn aan de algemene reserve, is steeds helder geworden dat dat uit de algemene reserve is gehaald, omdat dat er ooit een keer voor dat doel aan toegevoegd was. Dus logischerwijze kon dat eruit gehaald worden of kon er bij het raadsbesluit een aanspraak op gedaan worden. Ik denk dan even aan de voorziening centrum. Die springt er duidelijk uit.
Zo waren er nog een aantal.
Er is nauwelijks een uitname gedaan waar u als raad niet van weet.

De heer Onderdelinden bij interruptie: U weet dat ik daar al een paar jaar anders in zit. Ik heb het niet over een extra reserve vanuit de algemene reserve of over het centrumplan. Daar heb ik het niet over. Ik heb het over simpele zaken: vrijetijdskaart, buurtspel, verkeersmaatregelen. Heel simpel: houd dat buiten de algemene reserve. Ga het gewoon boeken ten laste van de functionele posten. Dan is er misschien een begrotingsoverschrijding. Dat zou kunnen, daar hebben we er duizenden van. Dat kan. Plussen en minnen. Maar allemaal ten laste van de algemene reserve vervuilt! Ik heb het niet over het centrumplan, maar juist over die alledaagse dingen. Ik heb er net vier genoemd.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, dit past al lang niet meer in vijf minuten. Ik zou er graag met de heer Onderdelinden in commissieverband, of …

De voorzitter bij interruptie: Wethouder, we zijn nu een kwartier in uw eerste termijn, dus ik wil u aanmoedigen om hier en daar de hoofdlijnen weer beet te pakken.

Wethouder Den Ouden: Dan moet ik een enkeling bijna negeren, wat ik vervelend vind. Geef mij nog even de ruimte om een paar belangrijke opmerkingen te maken.

De SGP sprak over de kruising Rotterdamseweg-Rijnsingel. Die heeft nadrukkelijk de aandacht. U kunt weten dat daar een inspraakavond over is geweest waar de uitwerking neergelegd werd. Er is veel reflectie op geweest van omwonenden en er zitten positieve elementen in. Die worden meegenomen en er komt een gewijzigde uitwerking. We doen het voor alle Ridderkerkers. Dat heeft nadrukkelijk de aandacht.

Door een aantal van u is over het investeringsvolume gesproken. Dat zou een aparte uitleg vragen. Vertrouwt u erop dat we dat in alle openheid doen. Ik wil dit graag een keer met u apart bespreken, desnoods in commissieverband.
De bushaltes die vertraging hebben opgelopen. Vanuit de stadsregio kreeg Ridderkerk een compliment omdat we zo goed op schema lagen bij de uitvoering van dat beleid. Ze zijn nog niet allemaal gerealiseerd. Dat heeft te maken met het tempo en dat werk met werk gemaakt kan worden. We wilden ook eerst zeker weten dat de aangevraagde subsidie in een toezegging zou worden omgezet. Wat dat betreft, vervullen wij bijna in de regio een voortrekkersrol. Jammer dat u dat anders hebt opgevat.

Een aantal opmerkingen van u hoort thuis bij de kadernota. Ik denk dat het goed is om aandacht te besteden aan betaald parkeren. Ik begrijp dat de SGP en andere fracties zeggen dat, nu het niet meer hard nodig is, het even iets verder wegschuift. Voor het onderzoek liggen er een paar bouwstenen. Het vervolgtraject is de combinatie van bouwstenen te kiezen. Dit moet verder uitgewerkt worden om een goed beeld te hebben waarmee naar buiten getreden kan worden. Het gaat iets langer duren. We nemen kennis van wat u zegt.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, betekent dat dat op dit belangrijke punt het van tafel is? Ik neem aan dat de heer Van der Duijn Schouten namens de hele fractie sprak.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, de heer Van der Duijn Schouten sprak namens de SGP-fractie. Ik ga ervan uit dat alle andere fracties uitstekend in staat zijn om voor zichzelf te spreken.

De voorzitter: Ik ga weer terug naar de wethouder.

Wethouder Den Ouden: Maar natuurlijk heeft de wethouder Financiën en Verkeer en Vervoer goed geluisterd naar het signaal dat tot hem komt.

Voorzitter, nog een belangrijke in de richting van de PvdA. Mevrouw Ripmeester signaleert dat veel middelen gevonden worden in het sociale domein. Met dezelfde bril zou gekeken moeten worden naar de stenen. U refereerde zo-even aan de stresstest. Op dezelfde pagina staat ook dat juist voor onderhoud de verschuiving is zoals de accountant waarneemt: lichte verschuivingen in ongunstige richting, omdat we daar al een forse aanslag hebben gepleegd op de verschillende onderhoudsreserves.
Daar is de grens van het toelaatbare ongeveer bereikt. Er is geen sprake van bezuinigingen, maar, terugkijkend naar de resultaten van het afgelopen jaar, is het op verschillende terreinen in het kader van het veilig ramen logisch dat juist op deze terreinen bedragen niet uitgegeven hoefden te worden. Het gaat om doelstellingen bereiken, niet om geld uitgeven. Nu blijkt dat het budget lager had kunnen zijn.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, ik heb stenen onder andere genoemd. U hebt goed geluisterd. U hebt er een ding uitgehaald waarop de opmerking van de accountant is gebaseerd. Onze opmerkingen hebben een beetje dezelfde strekking, maar dan ten aanzien van de posten op het sociale domein. Daarom willen wij graag dat het behouden wordt zolang er onzekerheden zijn op deze post.

Wethouder Den Ouden: Nog een reactie richting mevrouw Ripmeester over de transparantie en overzichtelijkheid. Wij meenden u juist van dienst te zijn. Kijken we naar de monitor omdat u daar een overzicht miste: helemaal aan het begin van de monitor leest u in een of twee regels wat het eindresultaat is. Juist is steeds op dezelfde plek bij de bespreking van de programma's de bijstelling in beeld gebracht en is van iedere bijstelling beschreven wat het inhoudt.
Op een andere plek in de monitor is nog een keer op hoofdlijnen samengevat en voor zover de betreffende besparingen bijgedragen hebben aan de vulling van de € 1,2 miljoen, zijn die in bijlage 10 nog een keer genoemd. Overzichtelijker kan ik het me niet voorstellen.
Over de wegbezuiniging van goede gymleraren komt u volgende week terug. Ik wil nadrukkelijk aangeven dat er door de gemeente niets weggestuurd of wegbezuinigd wordt, want de gemeente heeft geen gymleraren in dienst. Er is wel een bovenwettelijke bijdrage, die nergens in het land meer voorkomt en in Ridderkerk nog steeds wel, die onder de druk van de financiële omstandigheden niet meer kan worden verstrekt op middellange termijn.

De voorzitter: Wilt u tot een afronding komen, wethouder?

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, dan doe ik dat bij dezen.

De voorzitter: Wethouder Dokter. Gaat uw gang.

Wethouder Dokter: Voorzitter, er is over economie een vraag gesteld. Die betreft de jeugdzorg. Dat er een behoorlijk bedrag over is, is eigenlijk voor niet-geleverde producten die we teruggevorderd hebben. De subsidie was toegekend, maar er is niet geleverd wat was afgesproken. Wij houden dat geld beschikbaar voor jeugdzorg.
Er staan meer posten in waar voordelen in zijn: die zijn niet gereserveerd voor de komende jaren. U zult begrijpen dat ik, ook na wat ik de laatste keer in de commissie heb aangegeven, mij zorgen maak over de decentralisatie en de daarbij ontbrekende gelden. Ik zou graag wat meer geld daarvoor beschikbaar krijgen, maar op dit moment is niet het voorstel om het voor de jeugd neer te zetten.

Wat betreft economie, de diverse …

De heer Onderdelinden bij interruptie: Dit betrof inderdaad mijn vraag. Waarom niet? U zegt dat u het graag zou willen. Ik heb geconstateerd uit de jaarrekening dat € 210.000,- op dat punt over is, wat voor het grijpen ligt om te bestemmen. Ik heb uitgelegd waarom. We zullen het er volgende week of binnenkort over hebben. U zegt dat u het zou willen, maar toch gebeurt het niet. Dat lijkt tegenstrijdig.

Wethouder Dokter: Het is niet tegenstrijdig. Ik heb aangegeven dat er in deze post diverse dingen staan. Het is een rapportage van wat er in 2012 is gebeurd. Er zijn diverse posten waarin we geld overgehouden hebben. We hebben met elkaar de afspraak gemaakt – ook met u als raad – dat we geen extra gelden zomaar ergens voor in kunnen zetten, dus we hebben het niet gereserveerd. Ik geef alleen maar aan dat onze zorg er wel is wat betreft de jeugdzorg. Die deel ik met u.

Wat betreft het proactief beleid op vestiging van nieuwe bedrijven. De stand van zaken: we zijn druk doende. We hebben vanmiddag een eerste overleg met elkaar gehad. Daarin hebben we afgesproken om elke veertien dagen de stand van zaken actief te bespreken. Daar waar wij nog extra moeten inzetten op campagnes, hopen wij u binnenkort nader over te informeren.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Op dat laatste punt, voorzitter, sprak Leefbaar Ridderkerk in eerste termijn over een proactieve houding die nodig is. Dat betekent dat Leefbaar Ridderkerk dat op dit moment niet zo ervaart. Dat onderschrijft u ook?

Wethouder Dokter: Dat hoef ik niet te onderschrijven. U hebt met elkaar steeds aangegeven dat we actief aan de gang moeten wat betreft Cornelisland. We hebben steeds gezegd dat dat niet eerder kan dan wanneer het bestemmingsplan is vastgesteld. Het bestemmingsplan is vastgesteld. We zijn interesse aan het inventariseren. Vanmiddag hebben we de stand van zaken doorgenomen. Wij gaan u daarover informeren. Er is diverse keren gevraagd om met Cornelisland aan de gang te gaan, maar dat kon niet eerder dan dat het bestemmingsplan was vastgesteld. Dat is gebeurd en nu zijn we proactief bezig.

De voorzitter: Wethouder Van Houcke, gaat uw gang.

Wethouder Van Houcke: Voorzitter, er zijn een paar vragen gesteld en opmerkingen in mijn richting gemaakt. Ik wil er graag op reageren en zal dat zo kort mogelijk doen.

De heer Van der Duijn Schouten heeft het over de woningafspraken in verband met de stadsregio. U zegt dat we dat eigenlijk niet meer zouden moeten in het licht van de Metropoolregio. Daar ben ik het mee eens. Er worden op dit moment gesprekken over

gevoerd. Er wordt wel gestreefd om voor het einde van het jaar met elkaar afstemmingsafspraken te maken. Dat is iets anders dan wij gewend waren. In die zin denk ik dat u op uw wenken wordt bediend. U hebt het over de bestemmingsplannen, beheersverordeningen. U spreekt uw zorgen uit. 1 juli is de deadline voor het herzien van de plannen met de kaders daarbij. Ik ben het eens met uw opmerking. Het is een zorg. U geeft aan dat er bestemmingsplannen zijn die in 1972 zijn vastgesteld. Ik heb dat eerder ook wel eens vastgesteld. Dat is natuurlijk te gek voor woorden. In vele jaren is dit opgebouwd en er wordt op dit moment hard gewerkt om die achterstand in te lopen en die zaken bij de tijd te brengen. Ik noem u wat in de korte tijd dat dit nieuwe college is aangetreden al voorbij is gekomen of er zeer binnenkort aankomt.

- Cornelisland, heeft buitengewoon veel tijd en energie gekost;
- De Driehoek, in principe vastgesteld en het bestemmingsplan gaat na de vakantie lopen;
- Een aantal beheersverordeningen is vastgesteld;
- Slikkerveer Ringdijk is op dit moment actueel;
- Bolnes Maasoever, waar men jarenlang mee bezig is geweest;
- De visie op het buitengebied, daar zit nog een verhaal achter.

Er wordt op dit moment hard aan gewerkt, maar ik deel uw zorg daarover.

De heer Van der Spoel: een opmerking over de structuurvisie hoorde ik u vorige week ook al stellen. Ik wil er graag op ingaan. Laten we met elkaar afspreken dat als u ontdekt waar het college blijft afwijken van de kaders van de structuurvisie, ik u graag weer hoor.

Mevrouw Fräser geeft over Nieuw Reijerwaard aan dat we er dicht op moeten blijven zitten. Daar hebt u natuurlijk groot gelijk in.
Anderen hebben in groter verband ook Nieuw Reijerwaard genoemd. Gisteren is het inpassingsplan, na heel veel tijd en inspanning, vastgesteld. Ik denk dat we daar allemaal blij over kunnen zijn, in die zin dat er nu duidelijkheid is. Op de uiteindelijke punten en komma's die daarin staan, hebben wij natuurlijk nog niet zo veel zicht. De heer Japenga wil in razend tempo alles regelen. Dat zou ik ook wel willen, maar u zult ons even de tijd moeten geven om zicht te krijgen op de uiteindelijke precieze tekst van het inpassingsplan. Er is een motie, dat hebben wij ook gezien. U wilt zowel inspraak hebben in de manier waarop we daarmee omgaan, als volgende week de uitslag daarvan hebben. Dat lijkt mij iets te snel. Dus als we een klein beetje geduld hebben, zullen we in hoog tempo proberen daar actie op te nemen.

De heer Japenga bij interruptie: Voorzitter, inderdaad dringen wij aan op snelheid, vooral omdat we de vakantieperiode in gaan. Ik begrijp dat volgende week niet alles nodig is, maar we mogen het niet laten gebeuren dat we nu niet aan het roer staan, waar mogelijk. Die ruimte moeten we nemen. Dat bepleit ik.

Wethouder Van Houcke: Die opmerking kan ik helemaal plaatsen. We zullen het zo snel mogelijk oppakken, want het gaat om mensen. We zullen het oppakken, want met regelmaat spreken we de mensen uit die omgeving.

Mevrouw Fräser spreekt over de duurzaamheid en dat in 2012 weinig is gerealiseerd. Ik denk dat u daar gelijk in heeft, maar we spreken nu vanuit deze situatie. Ik wil een opmerking daarover maken, zonder vooruit te lopen op andere zaken. Maar we zijn op dit moment wel bezig met het oprichten van een duurzaamheidskring in Ridderkerk, waarbij we alle krachten die er in onze gemeenschap zijn, bedrijven, organisaties en instellingen die iets kunnen en

kennen, te mobiliseren en bij elkaar brengen. Wij willen dit faciliteren en zelfstandig verder laten draaien. Ik kom daar zeker nog op terug.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, op dit laatste punt. In de kadernota wordt op pagina 9 gesproken over nieuwe impulsen uit het coalitieakkoord. Twee zinnen worden er aan duurzaamheid gewijd, meer niet. D66/GroenLinks zegt dat er nog wat achterstand is. Dat is nu juist de impuls die door het nieuwe college nauwelijks is verwoord op pagina 9 van de kadernota. Dat lijkt wat spanning op te leveren.

De voorzitter: Zullen we het volgende week over de kadernota hebben?

De heer Onderdelinden: Ja, maar ik spreek die woorden van treurnis toch even uit.

De voorzitter: U bent wel erg in treurnis vanavond. De wethouder.

Wethouder Van Houcke: Mijnheer Onderdelinden, probeert u vanavond ook een beetje te lachen. De opmerking die ik maak over de duurzaamheidskring: hierbij zijn veel mensen uit de organisaties betrokken. Ik kom erop terug en ga de discussie graag met u aan.

De heer Neuschwander heeft het over Het Zand als voorbeeld hoe je de woningbouw op gang kunt houden en trekken. Daar ben ik blij mee. Een tweede contingent van dertig woningen, daar is men mee bezig. Er is een heel goede aanpak geweest. U geeft aan dat u de woningbouwlocatiesessies – een lang woord – op prijs hebt gesteld. Dank u zeer!
U hebt het over Nieuw Reijerwaard. Ik wil u en de anderen die over Nieuw Reijerwaard hebben gesproken graag zeggen dat het streven is dat wij begin volgend jaar toch ergens een eerste paal de grond in zien gaan. We zijn blij dat het is vastgesteld.

Aan mevrouw Van Nes: u hebt zich ontzettend met Nieuw Reijerwaard beziggehouden. Wij kennen uw grote maatschappelijke betrokkenheid op dit punt. Ik wil een oproep doen. Nu is het inpassingsplan er. Ik denk dat we er met elkaar veel belang bij hebben dat wij het accepteren op de wijze zoals wij dat willen, maar wel zo dat we er met elkaar hard aan trekken om het zo spoedig mogelijk van de grond te krijgen. Als we het vertragen, betekent dat grote verliezen – in renteopbrengsten – en we zijn blij dat de inpassing gisteren heeft plaatsgevonden en niet na de vakantie. Ik wil u oproepen om dit samen met ons mee te trekken. U bent ook, naast uw fractievoorzitterschap, reservelid in de gemeenschappelijke regeling.

Voorzitter, …

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Ik doe mijn uiterste best voor Nieuw Reijerwaard en zeker om het leefbaar te houden voor de bewoners. Daar zie ik een heel belangrijke taak.

Wethouder Van Houcke: Daarin kunnen wij goed samen optrekken.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Ik onderschrijf de woorden van wethouder Van Houcke. Op dit punt is het wel van belang het vertrekpunt dat gisteren besloten is. Of heeft groep Koppes een ander vertrekpunt? Dat is wel van belang. Dat zegt wethouder Van Houcke. Is het we zijn ‘teugen’ of zeggen we dat we het beste gaan maken van een aanvaard gebeuren? Dat blijft een legitieme dagelijkse vraag.

Mevrouw Van Nes: Ik denk dat ik die vraag zojuist al beantwoord heb.

De heer Neuschwander: Dan heb ik het niet begrepen. Kan mevrouw Van Nes verduidelijken wat zij bedoelt?

Mevrouw Van Nes: Ik heb aangegeven dat ik weet dat ik mee moet werken aan Nieuw Reijerwaard, maar dat ik zeker voor de belangen van de burgers zal opkomen en die aan alle kanten zal verdedigen.

De heer Neuschwander: Ik hoor een duidelijk signaal van wethouder Van Houcke dat de financiële risico's die ons momenteel boven het hoofd hangen, mede door de uitspraken van de accountant als onafhankelijke partij, zeer zwaarwegend zijn. Daar heb ik nog geen antwoord van mevrouw Van Nes op gekregen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes? Nee. Wethouder Van Houcke.

Wethouder Van Houcke: Voorzitter, nog een opmerking over het vuurwerk. Mevrouw Van Nes noemde dit. Ik verwijs u naar de opmerkingen die ik vorige week in de commissie heb gemaakt. Volgende week staat het op de raadsagenda en voor die tijd hebt u een aanpassing van de tekst die voorlag.

Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes: De tekst over aanpassing van het vuurwerk heb ik net onder ogen gekregen. Mijn vraag is of die automatisch in alle nieuwe bestemmingsplannen wordt opgenomen. Dat er geen vuurwerkopslag in woonwijken plaatsvindt.

Wethouder Van Houcke: Ja.

De voorzitter: Wethouder Van der Sluijs.

Wethouder Van der Sluijs: Een aantal vragen over participatie. Uw raad heeft de uitgangspunten hiervoor vastgesteld. Daarom zijn we onder andere aan de slag met het nieuwe Wmo-adviesplatform van burgers en met ondernemers. We hopen volgende week een eerste evaluatie van 'hoe participeren we met ondernemers' te hebben.
Wat we merken, is dat iedereen zich realiseert wat we hebben afgesproken rond participatie. Wat zijn nu de verwachtingen, wat kun je waarmaken? Het is vaak lastig dat mensen denken 'we hebben iets gezegd en dan gebeurt het ook zo'. Het moet altijd afgewogen worden aan de kaders die de raad heeft vastgesteld. En dan gaan we afwegen. Belangrijk bij participatie is tijd, geld en bevoegdheid. Die uitgangspunten wil ik graag vormgeven. In de komende periode kunnen we voorbeelden daarvan geven. Van u wordt verwacht dat u input geeft.
Ik hoor graag dan van u en op dit moment hoeven we daar geen tijd meer aan te besteden.

Een ander punt was de Wmo. Hoe gaan we daar nu mee om? Ik begrijp van de PvdA dat u nooit bij het beleidsplan betrokken bent geweest. U hebt in 2011 al uitgangspunten geformuleerd. Dat zijn de uitgangspunten die in BAR-verband zijn samengevoegd en naar u toe zijn gekomen. In het najaar zullen we daarover discussiëren.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik heb niet gezegd dat we er niet bij betrokken zijn geweest. Ik heb uw eigen woorden gebruikt: dat dit de grootste klus is die we voor de boeg hebben. Ik vind dat we daarin actiever met elkaar moeten optrekken.

Dat is echt iets heel anders. Dat is toekomstgericht en constructief. Dat is heel anders dan dat we er nooit bij betrokken zijn geweest.

Wethouder Van der Sluijs: Daarom vond ik het ook fijn dat ik u aanwezig zag bij de Wmo-conferentie, waar u ook uw inbreng leverde over uw verwachtingen van de nieuwe Wmo. Daar gaan we zeker mee door.

De beleidsplannen zoals die nu worden voorgesteld, hebben wel te maken met bezuinigingen én met nieuwe, andere taken. De uitgangspunten verschuiven van ‘recht hebben op’ naar ‘compensatie voor de beperking’. Dat is een ander uitgangspunt. Je kunt niet zeggen dat we volgend jaar hetzelfde houden met 40% bezuinigingen. De uitgangspunten worden anders en ook met die bezuinigingen willen we nog steeds mogelijk maken dat mensen de compensatie krijgen die nodig is.

De onderzoekskosten en woningaanpassingen zullen we scherper begroten. We hebben afgesproken dat wanneer woningaanpassingen nodig zijn, het niet zo kan zijn dat iemand die woningaanpassing niet krijgt omdat wij scherper begroot hebben. Het uitgangspunt is compensatie. Die compensatie blijft volgend jaar volledig in stand.

Een ander punt zijn de factsheets. Ik heb u vorige week toegezegd dat we in het najaar de factsheets bij de monitor hebben. Ik voel me nu als kabouter Piggelmee op pad gestuurd met weer een nieuwe boodschap dat u ze ook in het voorjaar wil hebben.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik zie u niet als kabouter Piggelmee. Wij zouden graag, in het kader van de voorgaande opmerking dat dit de grootste klus is waar veel geld mee gemoeid is, actiever betrokken zijn en meer geïnformeerd worden. Wij zouden dat graag hebben op vaste punten. Niet alleen los bij de begroting, maar verankerd aan een programmamonitor. Dat daar steeds het geüpdatete factsheet in zit.

Wethouder Van der Sluijs: Ik heb u aangegeven hoe ik er op dit moment in zit. Als voor ons duidelijk wordt wat we vanuit Den Haag krijgen, zal ik u hierover informeren. Maar als u zich realiseert dat er een debat in de Kamer is geweest en er een meicirculaire is geweest en in september nog een brief komt waar de besluitvorming in staat, kan ik u pas dan informeren.

De voorzitter: Tweede termijn. Wilt u zich richten op hoofdlijnen?

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Nog even kort twee complimenten en een vraag.
Het centrumplan kent een verliesvoorziening van € 3.391.000,-. U overweegt nu om het plan af te sluiten, staat in de stukken. Wanneer wordt de beslissing daarover genomen en wat betekent de afsluiting voor de huidige boekwaarde van ruim € 400.000,- die in de boeken staat?

Mijn fractie was erg gecharmeerd van de bijdragen in de programmamonitor. Het waren er tien en die waren bijzonder informatief.
Mijn laatste compliment is aan de voorzitter, voor uw vooruitziende blik om de Metropoolregio vanavond niet te behandelen.
Los van de argumenten blijkt dit visionair geweest te zijn.

De voorzitter: Ik zet dit meteen recht: het was een besluit van het presidium.
De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter.
Langs de blonde duinen en niet heel ver van de zee… Voorzitter, nu serieus. De wethouder sprak over heldere documenten. Vandaar onze oproep in eerste termijn: was die helderheid er ook maar bij schriftelijke vragen, dan had u veel zorgen van de VVD weg kunnen nemen. Ook nu weer de beantwoording over de structuurvisie: 'ja, als blijkt dat …'. Nee. U verwijst in uw stukken naar de structuurvisie die leidend is. Ik wil dan weten of de coalitie de structuurvisie gedeeltelijk of geheel omarmt. En als er een sideletter is bij het coalitieakkoord en er is opgenomen 'met de tram mogen we onze eigen weg gaan', moet u dat gewoon melden. Daar heb ik geen moeite mee. Geef de raad helderheid waar welke partij binnen de coalitie staat. Doet u daar niet zo moeilijk over.

Er is gesproken over een solide financieel verslag. De SGP geeft aan dat de algemene reserve in slechte tijden weloverwogen wordt aangewend en de ChristenUnie geeft aan dat er geen geld moet worden uitgegeven dat er niet is. Ik zou zeggen: houd dat vast tot de kadernota. Ik heb Leefbaar Ridderkerk horen zeggen dat er solide is begroot door creatief te boekhouden. Juist daar zit de zorg van de VVD.

De wethouder Financiën geeft aan dat er een positief eindresultaat is, maar dan moet u ook erbij zeggen dat er € 700.000,- doorgeschoven prestaties zijn.
Waarom zijn er nu opeens potjes te vinden?
U geeft aan te kijken of er volgend jaar bezuinigingen nodig zijn. Neen, u weet dat er bezuinigingen nodig zijn. Waar is de realiteitszin?

De nieuwe coalitie draait bezuinigingen terug, zonder complete dekking te geven. U geeft aan budgetneutraal, maar vervolgens doet u voor duurzaamheid wel een greep van € 100.000,- in de algemene reserve. Daarbij de opmerking dat een deel van de bezuinigingen niet of gedeeltelijk wordt gehaald en het tweeledig antwoord dat de budgethouder het binnen zijn budget moet vinden. En vervolgens geeft u aan dat er ook nog een dekkingsreserve en een frictiebudget is. Ik maak mij daarover juist zorgen, want daarmee gaat u het niet redden.

De wethouder focust vooral op 2012. Ik wil nog benadrukken om daar de monitor bij te betrekken. U geeft bij herhaling daarbij aan dat het wel komt bij de tweede programmamonitor. Dus u weet wel degelijk dat er bezuinigingen aankomen. Eind november willen wij bij de monitor niet horen dat het te laat is voor de rekening en wordt doorgeschoven. U moet het totaal invullen en wij willen dan boter bij de vis.

Over het investeringsvolume geeft u aan dat wij moeten vertrouwen. Neen, in 2011 heeft de VVD aangegeven dat niet te gaan redden. U spreekt ook over herprioritering. Het zal zo zijn dat er voor verschillende projecten geen geld is. De VVD heeft daarom bij diverse voorstellen gezegd dat omdat het zo is, wij tegen bepaalde voorstellen zijn. Dat is ook heel helder. Het kan niet zo zijn dat u straks naar de raad komt met de boodschap dat het investeringsvolume tekortschiet en dat daarom de scouting zijn € 180.000,- niet krijgt en er alleen een kerk wordt gebouwd in park Ringdijk. Dat lijkt mij toch een heel vreemde. Daar ziet het wel naar uit.

De groep Koppes wil geen lastenverzwaring. Dat ondersteunen wij van harte.

D66/GroenLinks houdt een vurig pleidooi voor duurzaamheid. De eerste kans die u hebt, is om volgende week tegen het bestemmingsplan park Ringdijk te stemmen. Daar kunt u het groen behouden. Doet u dat niet, dan hebt u een beschadigd imago.
De SGP heeft net aangegeven dat in de coalitie ieder vrij is om te zeggen voor of tegen

bepaalde zaken te zijn. Zo willen wij ten aanzien van betaald parkeren aangeven dat we dat niet willen. Volgende week hebt u de kans, gegund door uw coalitiepartner, om terug te komen op uw eerdere standpunt en dan met uw groene imago voor de dag te komen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, D66/GroenLinks sprak zorgen uit over de grondexploitatie. Dat doet iedere partij en dat is goed. We moeten dat blijven doen. Op pagina 172 staat dat er € 4,5 miljoen voor voorzieningen is gereserveerd. Voor de projecten die daar vermeld staan, wordt een overschot verwacht van € 2,5 miljoen. We zitten dan op een kleine € 7 miljoen op dit moment. De accountant refereert voornamelijk aan de toekomst die zich voordoet waar risico's liggen.
De garantstellingen die D66/GroenLinks noemt, hebben wij vorig jaar expliciet aan de orde gesteld. Er zijn toen antwoorden op onze vragen gekomen die naar tevredenheid waren. Alle garantstellingen zijn opnieuw gewogen en die vragen op dit moment geen extra zorg.

Leefbaar Ridderkerk complimenteert het college voor het zuiver begroten. Ik wil Leefbaar Ridderkerk vragen om, als we het hebben over Ridderkerks begroten en makkelijk ruimte creëren, na te denken over wat we onder zuiver begroten verstaan. Ik heb eerder gezegd dat meevallers fijn zijn, maar we willen ook een zuivere begroting waardoor we beleid kunnen maken.

De heer Neuschwander bij interruptie: Ik had de neiging toen wethouder Den Ouden dat toelichtte, om die opmerking op dat moment te onderstrepen. Ik heb gewacht omdat ik verwachtte dat de heer Onderdelinden dit in tweede termijn zou benadrukken. Dat is nu net waar het om gaat. Ik heb veel waardering voor dit college, dat erin geslaagd is om het bedrag dat we moeten bezuinigen gewoon te beperken. Dat is niet je ergens makkelijk van afbrengen. Het is heel selectief omgaan met wat er te bezuinigen is en creatief kijken naar wat je te doen staat. Dat waardeer ik zeer en wil ik bij dezen nog een keer onderstrepen.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, in dat woord creatief zit nu juist de grote zorg. Daar zit het Ridderkerks begroten. Daarmee neemt u een risico. We komen er volgende week op. Dat betekent dat we bij dat risico wellicht weer naar de algemene reserve moeten kijken, maar dan is er wellicht niets meer in die algemene reserve. Daar zit onze zorg.

De heer Neuschwander: Over creatief of Ridderkerks begroten: daar ben ik een groot voorstander van, maar dat is in deze tijd een slechte zaak. Als we te nadrukkelijk op de rekening zitten en te voorzichtig zijn, dan vind ik het een moedige opgave als de wethouder kijkend naar voorgaande jaren tot de conclusie komt dat er ruimte is en die structureel meeneemt. Jezelf arm bezuinigen is maatschappelijk onverantwoord.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Op zich zijn wij ook voorstander van voorzichtig begroten, maar de opmerking van de heer Neuschwander triggerde wel. Hij zegt selectief omgaan met wat er te bezuinigen is. Daar wordt een bepaalde noodzakelijkheid in verondersteld, terwijl het natuurlijk wel allemaal politieke keuzes zijn. De politieke keuzes die gemaakt worden in deze programmamonitor en de begroting zijn van een andere orde dan die wij gekozen zouden hebben.

De heer Neuschwander: Maar de wethouder heeft ook duidelijk aangegeven dat het politieke

keuzes zijn waarbij nadrukkelijk gekeken wordt naar de maatschappelijke effecten. Daar heb ik veel waardering voor.

Mevrouw Ripmeester: Het is juist het gebrek aan maatschappelijke effecten dat ons vaak op andere gedachten brengt.

De heer Neuschwander: Ik deel uw woorden niet.

De voorzitter: De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, als wij eerder de analyse van die cijfers kennen, is die kerntakendiscussie niet nodig. Dan is bijlage 10 niet nodig. En daar gaan we het wel allemaal over hebben. Frictiekosten € 500.000,-, kerntakendiscussie waar we het hier uitgebreid, avonden lang over hebben gehad, alleen al over de wijze waarop we dat zouden kunnen gaan doen. Vervolgens blijkt dan in de raad dat na analyse van de cijfers er structurele meevallers zijn. Dat bedoel ik nu, mijnheer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Dan heeft de heer Onderdelinden waarschijnlijk niet goed geluisterd. Ik heb gesproken over dat de accountant spreekt over follow up van risico's. Welke maatregelen worden tussentijds genomen om risico's te beheersen? Niet alleen bij de rekening. Het hele jaar door. Dat heeft onze voorkeur en zijn mijn woorden uit eerste termijn.

De heer Onderdelinden: Tot slot, voorzitter. Met de ChristenUnie zijn wij blij dat onze CDA-motie gisteravond is ingediend en aangenomen. U kunt zich voorstellen dat daar wat werk aan vast zit. Wij kijken met u uit naar het vervolg, wat zo snel mogelijk moet gebeuren en wie waarvoor verantwoordelijk is.

Tot slot houd ik het bij de toezegging van wethouder Den Ouden als het gaat over het investeringsvolume. U weet dat wij daarover in eerste termijn hebben gesproken. U kon er vanwege de beperkte tijd niet aan toekomen, maar ik heb daar nog een vraag neergelegd. Ik wil uw toezegging dat wij daar in ander verband later nog een keer op terugkomen. Als het kan voor de begroting.

Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. Richting het CDA een aantal opmerkingen.
U en ik hebben het gehad over grondexploitaties. U hebt het over een saldo van € 4 miljoen. Ik kan niet helemaal begrijpen waar u met deze opmerking naartoe wilt. Het gaat bij de begroting om verwachte opbrengsten. Als u op basis van deze verwachte opbrengst, waarvan we weten dat er een groot risico aan zit, bepaalde marges voor uzelf gaat inbouwen, vind ik dat onverstandig. De manier waarop we er nu mee omgaan, vind ik beter dan het inboeken van een winst.

De voorzitter: Mevrouw Fräser, hier zit de voorzitter.
De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, het is zo dat ik dit onderschrijf, maar ik wil aan de raad meegeven dat voor in exploitatie genomen projecten € 4,5 miljoen voorziening is getroffen. Verleden tijd. Voor diezelfde objecten is op dit moment € 2,5 miljoen over. Een verschil van

bijna € 7 miljoen is het vertrekpunt. Dat kunnen we hebben als er morgen problemen ontstaan. Dat vind ik een heel belangrijke nuance.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, ik snap de nuance niet. Als je het over opbrengsten van de grondexploitatie hebt, zal er altijd een onzekerheid over de opbrengsten in de toekomst zijn. Om dat nu in te boeken als een winstpost, vind ik onverstandig.

Het volgende punt voorzitter, is …

De heer Onderdelinden bij interruptie: Een vraag, voorzitter. Het is puur boekhoudkundig. € 4,5 miljoen staat er als een voorziening, terwijl over diezelfde complexen € 2,5 miljoen overschot is. Het vertrekpunt vandaag – morgen is het anders – is een marge van € 7 miljoen. Dat wil ik meegeven. Het is prettig, aardig voor de hele raad.

De voorzitter: Mooi. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: D66/GroenLinks ervaart het anders. Wij rekenen ons niet rijk en erkennen de grote risico's gelopen op grondexploitaties. We nemen nu een voorziening op voor de risico's die we op dit moment hebben, maar weten dat de huidige grondexploitaties nog steeds grote risico's lopen.
Dat is het antwoord van D66/GroenLinks op dat punt.

Het volgende punt heeft te maken met zorgen over garantstellingen, de risico's.
We hebben inderdaad een bijeenkomst hierover gehad. Een korte bijeenkomst. Toen is gesproken over specifieke garantstellingen waar een soort van garantie onder zat.
Wij hebben ook in onze boeken staan garantstellingen zonder vangnet. Daar gaat het mij om. Daarop lopen we grote risico's. Mijn vraag is of de wethouder mijn zorgen op dit punt deelt.

Laatste punt. Richting de VVD. Wij zullen uw advies meenemen. Wij zijn blij te horen dat ons welzijn u ter harte gaat. Uw advies nemen wij mee in de beraadslagingen voor volgende week.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, De heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Voorzitter, ik kan kort zijn in tweede termijn. Ik heb al enkele opmerkingen gemaakt.
De heer Van der Spoel verwijt de coalitie dat regeren vooruitschuiven is. Regeren is je verantwoordelijkheid nemen. Deze coalitie duikt niet weg, maar brengt alles duidelijk in kaart. De coalitie geeft zelfs bedragen bij waar zij voor staat. Op het moment dat het niet meer noodzakelijk is, moet je nadrukkelijk naar buiten komen door te zeggen dat het niet meer noodzakelijk is en er op een andere manier financiering is gevonden.
Dat is denk ik ook wat de heer Van der Duijn Schouten bedoelde met het parkeren.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, als de heer Neuschwander duidelijk in beeld wil hebben wat er gevonden en over is, moet u ook daarbij vermelden dat de coalitie nieuwe wensen heeft en dat u die niet volledig binnen de exploitatie redt en dat u dus de algemene reserve daarop gaat aanspreken. U moet het hele verhaal vertellen.

De heer Neuschwander: Ik kom niet met nieuwe wensen, mijnheer Van der Spoel. U weet wat de coalitie in november aan de raad heeft voorgelegd. Er is nadrukkelijk aangegeven dat

bij de kadernota daarop teruggekomen wordt.
U weet dat we voor een taakstelling van € 1,2 miljoen staan. Niet meer en niet minder. Het is juist je verantwoordelijkheid in deze kwestie nemen door de bedragen te noemen. Ik sta niet te springen om met betaald parkeren te komen, maar het is wel een kwestie van verantwoordelijkheid nemen en niet vooruitschuiven.

De heer Van der Duijn Schouten bij interruptie: Waar in het coalitieakkoord € 209.000,- is ingeruimd voor nieuw beleid, zien we dat bijdrage 10 van de monitor dat bedrag heeft meegenomen.
Ik begrijp niet helemaal waarom de heer Van der Spoel zegt dat die € 209.000,- niet gedekt zou zijn in de voorliggende voorstellen.

De heer Van der Spoel: Er staat in hetzelfde coalitieakkoord dat een deel van de bezuinigingen van vorig jaar is teruggedraaid. Daar is nog niet de volledige dekking voor. Daar spreekt men voor de duurzaamheidsparagraaf de algemene reserve aan.

De heer Van der Duijn Schouten: Dan moet ik constateren dat de heer Van der Spoel een beetje achterloopt. Dat stond in het coalitieakkoord, maar op dit moment ligt de monitor voor waarin dat gat wel gedekt is. Er is zelfs nog iets over voor meer nieuw beleid.

De heer Neuschwander: Ik sluit mij geheel aan bij de woorden van de heer Van der Duijn Schouten.
De heer Van der Spoel weet precies te vertellen waar de problemen zitten. Aan de andere kant hoor ik hem niet over voorstellen hoe we het dan moeten aanpakken. Ik ben benieuwd waar hij de volgende week bij de kadernota mee komt om dat gat te dekken.

Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes: Dank u, voorzitter. Ik heb een aantal openstaande vragen.
Hoe communiceert het college de aanname van het inpassingsplan Nieuw Reijerwaard naar de inwoners?
Deelt de wethouder onze zorgen over de rentelast van Nieuw Reijerwaard?
Ik heb nog een aantal vragen. Zal ik die stellen?

De voorzitter: U hebt maar een tweede termijn, ik hoop niet dat u de eerste termijn overdoet.

Mevrouw Van Nes: Die vragen heb ik wel gesteld, maar zijn niet beantwoord.
Ik heb gevraagd of er op inventieve wijze gekeken kan worden wat men gaat doen aan de leegstand van de winkels.
Wat er concreet gebeurt met de recente uitslag van de geluidsmeting, die was matig tot slecht.
Een geluidswal voor de € 1,3 miljoen die over was van de aanleg van Veren Ambacht.
En in eerste termijn ben ik niet toegekomen aan parkmanagement. Daar wordt gekeken naar de aansluiting van Cornelisland op Nieuw Reijerwaard. Betrekt u daar ook Veren Ambacht bij?

Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: De heer Japenga.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter.

Het maatschappelijk werk kent op dit moment een wachtlijst. De wethouder heeft in de commissie aangegeven daar hard achteraan te gaan. Ik ben bang dat het een capaciteitsprobleem is. Dat horen we nog graag van de wethouder.

Rond de minima. Er wordt gewerkt aan armoedebeleid. Gisteren kwam de kinderombudsman nog met een omvangrijk rapport waaruit bleek dat kinderen flink onder de armoede te leiden hebben. Ik zou graag willen meegeven om daar specifieke aandacht aan te geven in het beleid.

De sideletter waar de VVD al maanden naar op zoek is. Voorzitter, hij is er niet, of ik ben hem kwijt.

De heer Van der Duijn Schouten bij interruptie: Voorzitter, ik kan de heer Japenga bevestigen dat hij niets kwijt is. Hij is er nooit geweest.

De heer Van der Spoel: Wellicht is het college dan wel de weg kwijt. Wilt u duidelijk aangeven wat u hebt afgesproken over de structuurvisie? Het wil namelijk maar niet lukken of dit college de gehele structuurvisie omarmt. Daar wordt omheen gedraaid. Geef nu gewoon klare wijn. Wij weten niet waar we staan. Zo lezen we in de krant dat Leefbaar Ridderkerk de tram gaat tegenhouden en een paar maanden eerder lezen we dat men in het centrum ruimte houdt zodat de tram erdoorheen kan. Ik ben de weg compleet kwijt.

De heer Japenga: Dan is het goed om de verslagen nog eens na te lezen van de coalitievergadering waarin het coalitieakkoord is besproken. Daar staat het helder in.

Verder had de heer Van der Spoel het over geen geld uitgeven dat er niet is. Dat heb ik gezegd. Ik had het meer over het landelijk beeld, waarin wij opgeroepen worden om auto's te kopen, fietsen en weet ik al niet wat. De pensioenfondsen moeten iets gaan doen met hypotheken.
Daar heb ik het over. Laten we verstandig zijn en de tering naar de nering zetten.

Dan het punt van het betaald parkeren. Het is zo dat we allerlei zaken tegen elkaar afwegen. Wij vinden de maatschappelijke effecten van belang. Toen wij tot de coalitie toetraden, was het belangrijk dat het sociale domein niet onevenredig zou worden getroffen. Indien dat het geval zou zijn, zou betaald parkeren daarin een oplossing zijn om maar iets te noemen.
Nu ligt er een aantal voorstellen die weinig tot geen negatieve maatschappelijke effecten hebben. Die zijn bijvoorbeeld wel voortgekomen uit het amendement 83 van november 2012. Wij hebben nu wachtlijsten bij maatschappelijk werk.
Nu blijkt dat het college erin gaat slagen om een evenwichtige begroting en kadernota neer te leggen, kunnen we zeggen om dat eventueel maar naar de zwaarweerlijst te voeren. Dat was toch uw idee? Dat lijkt ons ook wel.

Ik rond nu af.

De voorzitter: Dat is verrassend. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter.
Ik heb nog een vraag gesteld waarop geen antwoord is gekomen. Dat betreft de maatschappelijke stages. Die worden per 1 juli gestopt, maar het geld wordt doorbetaald tot en met 2015. Waar in de programmamonitor is dit opgenomen en waaraan wordt het geld besteed?

Ik ben erg benieuwd wat het scherper begroten gaat opleveren op die terreinen die we genoemd hebben. Ik waardeer de inzet van de wethouder om zaken duidelijk over te brengen. Ik zou het ook waarderen als ik niet op acht plaatsen in de programmamonitor hoef te zoeken naar wat besloten wordt, maar daar op twee A4'tjes een overzicht van krijg.

U reageert op de opmerking over de vakleerkrachten dat er bovenwettelijke gelden worden uitbesteed en het dus weg kan. Ik dacht dat we in Ridderkerk een eigen beleid voeren met een eigen kleur, maar nu het argument wordt dat anderen het niet doen en wij dus ook niet, zijn er nog wel meer punten te noemen die dan ter bespreking kunnen gaan.

U hebt volgens de ChristenUnie een dekkingsvoorstel gemaakt met weinig negatieve maatschappelijke effecten. U hebt zelfs een ruim dekkingsvoorstel gemaakt, ruimer dan nodig. U haalt bijvoorbeeld € 100.000,- weg bij woningaanpassingen. Als we vragen bij de gemeente hoeveel aangepaste woningen er zijn, weet men het niet. In het licht met andere opmerkingen bij de programmamonitor blijft dat op zich vreemd.

Uit de beantwoording van de wethouder blijkt er niets op tegen te zijn om een Wmo-factsheet toe te voegen bij de programmamonitor. De wethouder vertelt dat het onmogelijk is om de informatie die er nog niet is te vermelden, maar dat is ook zo. Wat wij wensen, is op een vast moment geïnformeerd te worden op dit belangrijke terrein. Wat er niet is, is er niet.

Bijlage 10 blijft natuurlijk een dekkingsvoorstel, een politieke keuze. Waar wil je op begroten? Deze coalitie brengt alles in kaart, wordt gezegd. Maar gezien het aantal pm-posten en steeds de verwijzing naar de brede programmamonitor, vraag ik mij af of alles in kaart is.
U neemt uw verantwoordelijkheid. U hebt een ruime dekking gezocht. Ik ben heel blij met de steun van de ChristenUnie voor de kinderpakketten. Dat is fantastisch. U kunt daarover met ons verder praten bij de kadernota.

U gaat in op het voorstel van de SGP om vooral nu opnieuw te kijken of u van het betaald parkeren dat door mondige burgers is tegengesproken, af kunt. Dat is natuurlijk de minst populaire maatregel. U zegt dat dat kan. Wij vragen ons af hoe dat dan zit. De ruimte die u hebt gevonden, kunnen we tegen elkaar afwegen. Wanneer je vakleerkrachten gym, gemeentelijk minimabeleid, woonvoorzieningen, Wmo-prestatieveld, opvoedingsondersteuning op de andere kant van de schaal legt, zijn dat politieke keuzes die gemaakt worden. Ik begrijp dat u betaald parkeren niet mee wilt nemen naar de verkiezingen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voor de goede orde is van belang, mevrouw Ripmeester, om te constateren dat bijlage 10, waaraan u een heleboel keren refereert, sinds kort tussen haakjes staat. Die bijlage is even nu niet aan de orde. Ik zeg het gechargeerd. Door de kadernota en de meicirculaire is dat voorlopig geparkeerd. Ik vind dat u daar op dit moment niet zo veel over hoeft te zeggen.
Over het parkeren denk ik dat de ChristenUnie geen klare wijn heeft geschonken, maar Louterwijn. Dank u wel.

De voorzitter: Was dat een STER-spot? Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ik heb in eerste termijn een aantal vragen moeten negeren vanwege de tijd. Ik heb nu secuur meegeschreven en hoop de vragen alsnog te beantwoorden.

De SGP: afsluiten van het complex Centrumplan. Als dat aan de orde zou komen, wordt u natuurlijk nadrukkelijk betrokken. Het zal een raadsbesluit gaan worden.
U bedoelt hem anders, denk ik?

De heer Van der Duijn Schouten: Ik bedoelde hem ook op deze manier. Als we zien hoe lang dit plan al loopt, wanneer gaan we dan tot conclusie komen dat we hem beter kunnen sluiten? Wat moet daar nog voor gebeuren?

Wethouder Den Ouden: Dan spreek ik misschien voor collega Van Houcke. Er zijn twee avonden geweest. De input die vanuit de raad is gekomen, wordt betrokken om zo snel mogelijk in een integraal pakket bij de raad neer te leggen.

De heer Onderdelinden: Puur op dit punt is het van belang te zeggen dat op die avonden waar u terecht over spreekt, gesproken is over andere scenario's. Ik wil dat u de raad daarbij betrekt.

Wethouder Den Ouden: De heer Van der Spoel refereerde aan € 700.000,- doorgeschoven en ten laste van de algemene reserve. Dan hebben we het over geld dat nog steeds in de algemene reserve zat voor die betreffende posten. Zo staat het ook in de stukken.
Ik kan me voorstellen dat u sommige dingen tweemaal moet lezen om het helder te krijgen. Als u een keer langskomt, kijken we samen nog een keer dat het er goed staat.

De heer Van der Spoel: De wethouder is het toch met mij eens dat het bedrag van € 1,2 miljoen daardoor iets vertekend is? We gaan het doorschuiven en volgend jaar meteen weer gebruiken.

Wethouder Den Ouden: Neen, als we die dingen die doorgeschoven zijn gerealiseerd hadden, had het uit de algemene reserve moeten komen, omdat het geld daarin zat. Het resultaat was dan hetzelfde geweest.

De structuurvisie.
Het college spreekt met een mond, maar als u vraagt hoe de coalitie erover denkt, moet u aan die kant zijn. [de wethouder wijst naar de coalitie]

De heer Van der Spoel: Voorzitter, dat is heel klaar. Als wethouder Den Ouden de vrijmoedigheid heeft om namens het college te spreken, omarmt het hele college de gehele structuurvisie. Of niet? En zo ja, welk collegelid maakt op welk punt een aantekening?

Wethouder Den Ouden: Als het zo zou zijn dat bij de behandeling van collegestukken er bepaalde aantekeningen worden gemaakt, leest u dat in de openbare besluitenlijst. Er is geen enkele gelegenheid geweest dat het college niet met een mond zou kunnen spreken.

De heer Van der Spoel: Dus met een mond sprekend, omarmt het college de gehele structuurvisie? Ja of nee?

Wethouder Den Ouden: Bij alle besluiten die we tot nu toe genomen hebben, is er geen enkele aanleiding geweest dat het college niet eenduidig of met een mond over aspecten van

de structuurvisie kon besluiten.

De heer Van der Spoel: Zou het college dan telkenmale als men in beantwoording verwijst dat de structuurvisie leidend is, aan kunnen geven welk deel van de structuurvisie het betreft of de structuurvisie als geheel?

Wethouder Den Ouden: Als we in beleidsstukken refereren aan de structuurvisie, zal het over dat specifieke beleidsaspect gaan.
Er is geen enkele aanleiding geweest dat we niet met een mond konden spreken. Ik hoop u gerust te hebben gesteld. Het gaat vredig toe binnen het college.

U nam een verschil waar tussen gebruikmaken van het frictiebudget en bezuinigingen die moesten passen binnen het eigen budget. Dan gaat het over twee verschillende dingen.
Het frictiebudget was nadrukkelijk bedoeld, toen we in 2011 met forse bezuinigingen startten, voor dingen waarop we zouden stuiten die nog niet zo snel gerealiseerd konden worden als men dacht.
Dat is anders dan wanneer op bepaalde beleidsterreinen een bepaald budget ontoereikend is. Dan is de eerste opdracht om op afdelingsniveau te zorgen dat dit binnen het budget past.
Uw collega vroeg toen of het om appels en peren gaat. Het gaat dan inderdaad om appels en peren.

De heer Van der Spoel: Appels en peren zijn allebei fruit. Dat is een flauwe. Wij zien reikhalzend uit naar de startnotitie die door B&W is vastgesteld over gerealiseerde bezuinigingen. Dan wordt het antwoord mij misschien helder.

Wethouder Den Ouden: In de commissie heb ik ook gezegd dat bij de tweede programmamonitor ten aanzien van alle bezuinigingen een heldere evaluatie komt. Dan kan er ook een streep worden gezet onder de bezuinigingenlijst. Daarna kan weer met een schone lei verdergegaan worden.

De voorzitter: Ik wil u tot enige spoed manen. Het is 23.30 uur geweest. Om 00.00 uur gaat de hamer echt vallen. Dus enige haast.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, ik probeer snel te spreken. De heer Onderdelinden heeft op bladzijde 172 gewezen. De wijze waarop de heer Onderdelinden erover spreekt dat naast de voorziening ook nog verwachte winsten zijn, lijkt erop dat we daar ook nog iets aan hebben. Maar het moet helder zijn dat zodra uit een grondexploitatie blijkt dat een tekort gaat ontstaan, er een verplichting is om daarvoor een voorziening te treffen. In het geheel van grondexploitaties Cornelisland, Het Zand, Lagendijk is een winstverwachting, maar dat weet je pas als het project is afgerond. Dat is rond 2020. We verwachten nu dat in 2020 dingen met een winst afgesloten kunnen worden. Met die euro’s kunnen we op dit moment niets.

De heer Onderdelinden: Dat we met die euro’s nu niets kunnen, heb ik niet beweerd. Ik heb alleen gezegd dat het vertrekpunt op 1 januari 2013 vier plus twee is. Dat is het vertrekpunt van de stand van zaken. Op dat moment dachten we € 4 miljoen voorziening nodig te hebben. Die staat er nog steeds. Ik heb alleen gezegd dat het prettig is om als vertrekpunt in te boeken voor de komende discussie, waar de accountant op wees, een kleine € 7 miljoen. Dat is het enige wat ik probeerde te betogen en aan mijn buurvrouw duidelijk wilde maken.

Mevrouw Fräser: Het vertrekpunt op dit moment is inderdaad een voorziening van € 4 miljoen en opbrengsten waar we geen duidelijkheid of zekerheid over hebben. Niet de verwachte

opbrengsten of winsten van € 2 miljoen. Die onzekerheid is het vertrekpunt vandaag.

Wethouder Den Ouden: De garantstellingen hebben nadrukkelijk de aandacht. Daarom zijn ze opgenomen in de rekening met een toelichting. Er wordt steeds kritisch naar gekeken.

Garantstellingen houden altijd een zeker risico in. Ik zou het woord groot risico niet willen gebruiken. Uit de toelichting blijkt dat een beperkt risico.

Mevrouw Van Nes heeft zorgen over de rentelasten als het gaat om Nieuw Reijerwaard. Natuurlijk hebben wij die allemaal. De accountant heeft het hier aangegeven. Hij vond het prettig om bij de verschillende tafels te kunnen aanschuiven. De accountant zou ons zeker waarschuwen als het nodig was. Hij heeft het niet gedaan tot nu toe. Wij houden het nadrukkelijk allemaal in de gaten.

Mevrouw Ripmeester roept over de vakleerkrachten een beeld op dat anders is dan de werkelijkheid. Er is een raadsbesluit genomen bij de begroting. De redenering is niet: omdat anderen het niet doen, doen wij het ook niet. Tegen de achtergrond waartoe gemeenten verplicht zijn – een bovenwettelijke uitgave – moeten we dat vol blijven houden. Uw raad heeft daar vorig jaar een besluit over genomen. Ik zou het vervelend vinden als er gaat rondzingen dat de gemeente de vakleerkrachten afschaft. Het is een verantwoordelijkheid van het onderwijs om binnen de programma's voldoende vakonderwijs te geven. Dat doen ze ook.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Onze werkelijkheden verschillen soms. Wat mij stoort, is dat zonder toelichting deze bezuiniging wordt doorgevoerd.
We praten er volgende week verder over.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, we hebben vorig jaar het besluit over de vakleerkrachten genomen. Gaan we dat volgende week weer ter discussie stellen?

Mevrouw Ripmeester: Ik hecht veel waarde aan het democratisch proces. Volgens mij mag een raadslid alles ter discussie stellen als hij of zij daar behoefte aan heeft.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat mag uiteraard. Maar wordt er dan een agendapunt toegevoegd?

De voorzitter: Punt. Wethouder, was u klaar?

Wethouder Den Ouden: Neen, nog een opmerking. Mevrouw Ripmeester suggereert dat er veel politieke keuzes zijn gemaakt. Hier is juist een analyse geweest van een aantal jaarrekeningen. Objectief is vastgesteld waar budgetten meer dan toereikend waren en waar in 2012, zonder tekort te doen aan de doelstellingen, budgetten wat ruimer bleken te zijn dan nodig. Zonder dat er enige schade wordt aangericht, kunnen die wat afgeroomd worden. Daarom ziet u in de kolom maatschappelijke effecten bij de meeste onderwerpen 'geen' staan. Dat is geen politieke keuze, maar een objectief vastgestelde werkelijkheid van de afgelopen jaren.

Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Ripmeester: Terugkijkend hebt u de jaarrekeningen geanalyseerd. Onze opmerking is, gezien dat wat je vooruit ziet en kunt verwachten, dit geen wijze keuzes zijn. Daar hebben wij u op gewezen en daarop hebben wij onze opmerkingen geplaatst. Wij kijken

niet naar achteren, maar wij kijken naar voren.

De voorzitter: De wethouder nog?

Wethouder Den Ouden: Juist omdat wij naar voren én naar achteren kijken, hadden er zeker voor de komende begrotingsronde ingrijpende maatregelen met maatschappelijke effecten genomen moeten worden. Juist tegen die achtergrond – om dat gevaar af te wenden – is deze actie uitgevoerd. Ik zou eerder verwachten dat mevrouw Ripmeester daar lovend over was, in de sfeer van 'fijn dat u dat alvast gedaan hebt'.

Mevrouw Ripmeester: Ik ben het gewoon niet met u eens. Niet met de wijze waarop u dit brengt. U zegt: terugkijkend hadden punten met grote maatschappelijke effecten moeten worden doorgevoerd. Nu zijn die er niet. Dat bestrijd ik.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter.
Twee vragen zijn nog aan mij gesteld. De capaciteitsproblemen bij maatschappelijk werk. We zijn ambtelijk al druk in overleg met het maatschappelijk werk.
Voor de komende weken staat een bestuurlijk overleg gepland, waarin we het nog een keer onder de aandacht zullen brengen.
We gaan het gesprek aan.

De leegstand van winkels: in de afgelopen week zijn we intensief bezig geweest met de eigenaren van de panden en met de winkeliersvereniging. Zelfs banken zijn aangeschoven. We gaan kijken of we gezamenlijk een campagne kunnen verzorgen om winkeliers en mensen die boodschappen doen deze kant uit te krijgen. Er is gesproken over de ontwikkeling van een Ridderkerk-app. Ook over vrij wifi in het centrum. Dus er is wel overleg over met ondernemers en beleggers.

De voorzitter: Wethouder Van Houcke.

Wethouder Van Houcke: Voorzitter, mevrouw Van Nes heeft een paar vragen aan mij gesteld. U vraagt of het college zich zorgen maakt over de rentelasten voor Nieuw Reijerwaard. U hebt perfect begrepen wat ik in eerste termijn aan u vroeg, om samen hard te trekken aan Nieuw Reijerwaard om ervoor te zorgen dat de rentelasten zo laag mogelijk blijven.
U spreekt over communicatie met bewoners en vindt dat het nu moet gebeuren nu het inpassingsplan een feit is. Wij praten daar met elkaar over, over de vorm waarin wij dat gestalte kunnen geven.
U spreekt over geluidsmetingen. De geluidsmetingen die …

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Over het communiceren. Niet alleen door bewoners aan te spreken, maar ik bedoel via de krant, zodat heel Ridderkerk ervan op de hoogte is.

Wethouder Van Houcke: U zult ons even de ruimte moeten geven om de vorm te bepalen, maar de insteek is duidelijk.

U spreekt over de geluidskwaliteit in Ridderkerk. Die is slecht, dat kan ik beamen. Mijn voorganger heeft in ieder geval ervoor gezorgd dat op een groot aantal plaatsen in Ridderkerk de voortdurende berekeningen die voor de geluidskwaliteit zijn gemaakt ook door metingen

zijn vergeleken. Helaas zijn hier en daar kleine verschillen, maar er is bevestigd wat wij al weten: de geluidskwaliteit is niet goed. Dat betekent niet dat wij allerlei activiteiten moeten gaan doen. Er is een potje om actie te ondernemen en woningen te saneren, maar dat heeft zijn beperkingen.
U spreekt over Veren Ambacht. Die problemen kennen we al een hele tijd. Iedereen zit erbovenop. De klachten zijn een heel stuk verminderd. Op dit moment wordt er gewerkt aan een voorlopige voorziening om vrachtwagens die van ver komen en soms veel te vroeg aankomen, op een noodparkeerterrein op te vangen, tot Nieuw Reijerwaard voldoende ruimte heeft om dit structureel te faciliteren.

Ik kan u geen antwoord geven op uw vraag over parkmanagement. Wat Cornelisland betreft, is opgenomen in de overeenkomst dat zij deelnemen aan parkmanagement.
Of daar Veren Ambacht bij betrokken kan worden, weet ik niet. Misschien moeten we dat in gedachte houden.

De heer Van der Duijn Schouten sprak over de woningbouwlocaties. Hier ligt een groot gat. We hebben met de raad twee avonden hierover van gedachten gewisseld. Na de zomervakantie komen we met voorstellen naar de raad. Ook over het centrumplan.

De voorzitter: Wethouder Van der Sluijs.

Wethouder Van der Sluijs: Voorzitter, ik heb een vraag openstaan: aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien. Een op de negen kinderen. Die krijgen een warm hart van ons college.

De voorzitter: Zo kan het ook. Dat brengt ons onverwacht aan het einde van de tweede termijn. Mevrouw Ripmeester, wilt u een stemverklaring?

Mevrouw Ripmeester: Nee, ik had nog een vraag gesteld over de maatschappelijke stages. Als het college toezegt dat we die informatie voor de kadernota ontvangen via e-mail, ben ik tevreden.

De voorzitter: Kan dat?

Wethouder Den Ouden: Neen, dat kan niet. Ik wil wel een deel van het antwoord geven. Wij hebben het nu over de rekening 2012 en de monitor 2013. Daar zitten geen bijzondere dingen in over de maatschappelijke stage. Het loopt af in de loop van dit jaar. De effecten daarvan zijn niet in de monitor op te nemen. We zijn in overleg met het veld over de beëindiging en de middelen. Goed overleg.

Mevrouw Ripmeester: Het stopt aanstaande maandag en de gelden lopen door tot 1 januari 2015. Mijn vraag is waaraan die gelden de komende anderhalf jaar worden besteed. Wellicht moeten we daar op een ander moment over spreken. Hopelijk komt de informatie voor de kadernota.

Wethouder Den Ouden: Niet voor de kadernota. Dan is er nog geen helderheid. Natuurlijk komen we er op een ander moment op terug. U als raad gaat over alle middelen.

De voorzitter: Wij gaan het afronden. Het voorstel is om de programmarekening 2012 vast te stellen, inclusief de gewijzigde volgorde zoals geadviseerd door de accountant.
Stemverklaringen? Tegenstemmers?

De programmarekening 2012 is vastgesteld.

Het voorstel om de eerste programmamonitor 2013 voor kennisgeving aan te nemen en de financiële gevolgen middels de begrotingswijziging vast te stellen. Begrotingswijziging 11. U stelt ook vast het door de griffier opgestelde overzicht van raadstoezeggingen.
Stemverklaringen?
Mevrouw Ripmeester: Dank u wel. Wij kunnen niet instemmen met punt 2 van raadsbesluit 3b. Nu aframen op sociaal beleid terwijl er geen inzicht is in geldstromen, die richting staan wij niet voor, ongeacht of bijlage 10 wel of niet daarbij opgenomen is. Wij stemmen in, maar niet met 3b punt 2.

De voorzitter: Anderen nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen stellen we dat zo vast.

5. Startnotitie lokale nota Volksgezondheidsbeleid

De voorzitter: Dit is ter vaststelling geagendeerd. Stemverklaringen? Tegenstemmen?
De notitie is vastgesteld.

6. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren, wij zijn aan het einde gekomen van deze raadsvergadering. Ik wil nog graag uw aandacht vragen voor een onderwerp. Deze raadsvergadering was de laatste van onze bode Theo.
Op 1 december a.s. gaat Theo officieel met ontslag. Sinds 1 januari 2011 was hij de vaste bode van de raadsvergadering. Jij en ik zijn ongeveer samen begonnen. Ik weet niet beter of jij loopt je hele leven lang al hier rond, maar ik kom er nu achter dat jij hier net zo nieuw bent als ik. Je hebt nog een heleboel verlof opgebouwd, wat betekent dat je in september je laatste werkdag zult hebben en je de raadsvergadering van 12 september er niet meer bij zult zijn. Een echt afscheid komt er nog, Theo, want je hebt heel lang voor onze gemeente gewerkt, met heel veel plezier. Dat straalde je uit. Wij hadden ook veel plezier van jou. Je officiële afscheid zullen we vieren op 7 december in het Plein, zoals jij het graag wilt.
We hebben een cadeautje voor je.

[applaus]

[Overhandiging van de bloemen]

De vergadering wordt gesloten.

Het is 00.00 uur.